

Tilinpäätös 2025

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta
3.3.2026

raisiO

SISÄLLYSLUETTELO

1. SIVISTYSJOHTAJAN KATSAUS	1
1.1. Sivistyslautakunnan toiminnan järjestäminen vuonna 2025	1
1.2. Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan toiminnan järjestäminen vuonna 2025	2
2. VAPAA-AIKALAUTAKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS	4
2.1. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut.....	4
2.1.1. Kirjastopalvelut	4
2.1.2. Kulttuuripalvelut	4
2.2. Liikunta- ja nuorisopalvelut	7
2.2.1. Liikuntapalvelut	7
2.2.2. Nuorisopalvelut	14
3. TALOUSARVION STRATEGIAN JA SITOVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	19
3.1. Vapaa-aikalautakunta.....	19
3.2. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut.....	20
3.3. Liikunta- ja nuorisopalvelut	22
4. KÄYTTÖTALOUS	24
4.1. Taloudelliset tavoitteet.....	24
4.2. Käyttötalous.....	25
4.2.1. Yhteisten palveluiden tulojen ja menojen toteutumavertailu	26
4.2.2. Käyttötalous, kirjaston ja kulttuurin tulojen ja menojen toteutumavertailu	27
4.2.3. Käyttötalous, liikunta ja nuorison tulojen ja menojen toteutumavertailu	28
4.3. Nettobudjettieyköt	30
4.3.1. Uintikeskus Ulpukka	30
4.3.2. Jäähalli	30
5. KIRJALLINEN SELONTEKO LISTATUISTA KOKONAISUUKSISTA	31
5.1. Olennaiset muutokset lautakunnan tuloperusteissa ja tehtävissä vuonna 2025	31
5.2. Tiivistelmä merkittävistä poikkeamista tilinpäätösvuoden 2025 kaupunginvaltuustossa hyväksytyyn talousarvioon (TAM2025) verrattuna.....	31
5.3. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä lautakunnan toiminnan ja talouden näkökulmasta	31
6. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ JA RISKIENHALLINNASTA	32
6.1. Johtamistapa ja organisaatiokulttuuri.....	32
6.2. Kokonaisvaltainen riskienhallinta	32
6.3. Johdon ja esimiesten valvontatoimenpiteet.....	32
6.4. Seuranta ja arviointi	33
6.5. Raportointi ja viestintä	33
7. RISKIENHALLINTA-ARVIO VUODELTA 2025	34
8. INVESTOINNIT	35

1. Sivistysjohtajan katsaus

Raision kaupungin sivistys- ja vapaa-aikatoimiala saavutti vuoden 2025 aikana pääsääntöisesti sille asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Sivistyslautakunnan ja hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan vuosi 2025 toteutui talouden näkökulmasta talousarviota paremmin. Talouden tasapainottamisen toimenpiteitä toteutettiin toimintakaudella suunnitelman mukaisesti.

1.1. Sivistyslautakunnan toiminnan järjestäminen vuonna 2025

Varhaiskasvatuksessa tavoitetilana toimintakaudella on ollut tasalaatuinen ja turvallinen varhaiskasvatus, joka huomioi kasvavat tuen tarpeet ja tilamuutokset. Kuloistenniityn päiväkotia otettiin käyttöön 1.8.2025 ja kaikki ryhmät aloittivat toimintansa vuoden loppuun mennessä. Avoimet ovet Kuloistenniityn päiväkodissa järjestettiin lokakuussa. Pasalan ja Kuloisten päiväkotien toiminta lakkautettiin.

Varhaiskasvatukseen hakeutuvat ovat enimmäkseen alle 3-vuotiaita, mikä kasvattaa kustannuksia suhdelukujen vuoksi. Tuen rakenteita kehitettiin ennakoivasti vastaamaan kasvavaan tuen tarpeeseen. Esi- ja perusopetuksen tuen uudistuksen tultua voimaan elokuussa 2025 on tuen prosesseja tarkasteltu kokonaisuutena. Varhaiskasvatuksen ryhmistä kolme osallistui luontopainotteisen toiminnan pilotointiin, joka eteni suunnitellusti. Kahdessa yksikössä toteutettiin 5-vuotiaiden uintikokeilu.

Pätevän henkilöstön saatavuus on edelleen haaste, mutta tilanne on hieman parempi kuin vuonna 2024. Sosionomien määrä henkilöstössä kasvoi ennakoiden henkilöstörakenteen muutosta 2030. Sairauspoissaolot laskivat, mutta lyhytaikaisia sijaisia on edelleen vaikea saada.

Perusopetuksen yksiköissä opiskeli yhteensä 2424 oppilasta vuonna 2025, mikä on 21 oppilasta vähemmän, kuin vuonna 2024.

Vuosi 2025 oli Raision perusopetuksessa kehittämisorientoitunut, erityisesti lukutaidon, liikunnan ja yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuurin osalta. Lukutaitoa vahvistettiin kaikilla kouluilla yhteistyössä kirjaston kanssa, toteuttamalla hiljaisia lukuvälitunteja, lukupäiviä ja erilaisia teematapahtumia. Kaupunginjohtaja kiersi lukulähettiläänä kaikki perusopetuksen koulut. Lukumummi- ja lukuvaaritoimintaa toteutettiin useissa kouluissa. Lukutaitotyö näkyi sekä oppimistulosten tukemisena että hyvinvoinnin vahvistamisena. Kouluissa kehitettiin hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä hyvinvoinnin vuosikellon mukaisin toimenpitein. Toimintakulttuurin kehittäminen rehtoreiden johdolla jatkui keskittyen parempien kohtaamisen ja turvallisen arjen turvaamiseen. Oppimisen tuen uudistus jalkautettiin systemaattisesti, onnistuneesti perusopetuksessa. Oppilaiden koulupoissaolojen vähentämiseen tähtäävän työskentely, läsnäolomallin juurruttaminen vaatii vielä toiminnalta ja sen johtamiselta muutoksia, jotta vaikuttavuus on toivotun suuntaista.

Vaisaaren koulun muuton valmistelu uuteen Tiedonpuiston kouluun kiihtyi vuoden loppua kohti ja muutto toteutettiin vuoden vaihteessa onnistuneesti. Koulu aloitti toimintansa uusissa tiloissa vuodenvaihteen jälkeen. Vaisaaren koulun ja Tiedonpuiston koulun avoimet ovet marraskuussa kiinnosti kaupunkilaisia sankoin joukoin.

Perusopetuksen toiminta oli aktiivista ja monipuolista, ja kouluilla oli kyky vastata niin pedagogisiin kuin rakenteellisiin muutoksiin, kuten oppimisen tuen uudistukseen ja koulutilojen muutoksiin.

Opiskeluhuollon kehittäminen ja yhteistyö Varhan kanssa etenee alueellisen opiskeluhuollon kehittämistyön ja yhteisövaikuttavuuden mallin mukaisin menetelmin. Tavoitteena on tarjota lapsille, nuorille ja heidän perheille kuormittavissa elämäntilanteissa tukea mahdollisimman aikaisin ja helposti. Yhden kontaktin palveluissa perheitä tuetaan alusta alkaen kokonaisvaltaisesti, sivistystoimen, sosiaali- ja terveystalouden, järjestöjen ja seurakuntien ammattilaisten yhteisin voimin. Moniammatillinen opiskeluhuollon ohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti. Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan edustus on mukana Varhan eri toimintojen yhteistyöryhmissä. Opiskeluhuollon palvelut ovat olleet mitoituksen mukaiset toimintavuonna.

Raision lukion opiskelijamäärä oli 455. Kaksoistutkinnon opiskelijoita oli 43. Keväällä ylioppilastutkinnon suoritti 89 ja syksyllä 27 opiskelijaa. Ylioppilaskirjoitusten tulokset ovat valtakunnan keskiarvojen tuntumassa.

Elokuussa 2025 voimaan tulleet oppimisen tuen lakimuutokset otettiin käyttöön joustavasti. Lukiossa kehitetyt tuen käytännöt on vakiinnutettu, ja kehitystyö jatkuu siirtymäajan loppuun (elokuu 2026) asti. Koulun yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä, opiskelijakunta ja tutorit panostivat ennaltaehkäiseviin hyvinvointitoimiin. Lukio jatkoi mukana Helsinki Mission School to Belong -ohjelmassa. Työn tulokset näkyivät vuoden 2025 kouluterveyskyselyn myönteisissä tuloksissa.

Yrittäjyysslinjalaiset toimivat ohjaajina Yrityskylässä ja suorittivat Turun Ammattikorkeakoulun Yrittäjyyden perusteet -opintojakson. Opiskelijat osallistuivat myös Yritys hyvä -kilpailuun. Lokakuun Hackathon-leiri järjestettiin ensimmäisen vuoden opiskelijoille yhteistyössä Raision Loimun kanssa.

Raisio-opisto järjesti toimintavuonna 9319 opetustuntia, joista 8810 oli vapaan sivistystyön tunteja. Kurssilaisia oli 7891 ja kursseja 520. Taiteen perusopetukseen kuvataidekoulussa osallistui 66 oppilasta. Suosittuja opintoja olivat terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä tukevat kurssit (149 kurssia), joista suosituimpia olivat Pilates-kurssit, sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yleisöluennot. Digitaitoluennoille osallistui ennätysmäärä kaupunkilaisia, 1760. Opisto teki yhteistyötä kaupungin kotoutumispalveluiden kanssa kotoutumisen tukemiseksi, suomen kielen kurssikokonaisuutta kehitettiin. Verkkosivuille toteutettiin englanninkieliset käännökset. Painetusta esitteestä luopuminen lisäsi kevyesti saavutettavuushaasteita, mutta ei merkittävästi vähentänyt asiakkaita.

1.2. Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan toiminnan järjestäminen vuonna 2025

Vuosi 2025 oli Raision vapaa-aikapalveluissa kasvun, kehittämisen ja laaja-alaisen yhteistyön vuosi. Palvelut tavoittivat laajasti eri-ikäisiä kuntalaisia, ja useilla osa-alueilla saavutettiin merkittäviä tuloksia niin osallistujamäärissä, toiminnan laajuudessa kuin laadun kehittämisessä. Osallistuminen ja saavutettavuus paranivat ja yhteistyöverkostot vahvistuivat.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa kirjaston lainausmäärät kasvoivat, erityisesti lasten ja nuorten kirjoissa. Fyysiset kirjastokäynnit kasvoivat, samoin tapahtumiin osallistuminen. Elämyspolun tapahtumiin osallistui perusopetuksen oppilaita aiempaa runsaammin. Yleisötilaisuudet saavuttivat lähes 7000 osallistujaa. Tilamuutokset lisäsivät omatoimiajan käyttöä kolmikertaiseksi, lasten- ja nuortenkirjastotyötä vahvistettiin tehtäväkuvien muutoksilla ja ikääntyneiden ja erityisryhmien palvelut säilyivät kattavina. Maahan muuttaneille suunnatut opastukset ja monikielinen kirjasto vakiintuivat osaksi toimintaa.

Kulttuuripalveluissa Museo Harkon kävijämäärä nousi 40 % (5661 kävijää). Näyttelyitä pidettiin kolme, yleisötilaisuuksia 80. Arkeologisia koekaivauksia toteutettiin. Kulttuurihyvinvointityössä pilotoitiin Kulttuuriystävä- ja Kulttuuriresepti-konseptit, joita jatketaan myös vuonna 2026.

Liikunta- ja nuorisopalveluissa saatiin toteutettua laaja-alaista vaikuttavuutta; Uimahalli Ulpukassa 223 476 käyntiä, ikäihmisten liikuntaryhmissä 1187 osallistujaa (+119), nuorisopalveluissa yli 22 000 kohtaamista. Raisio palkittiin Varsinais-Suomen aktiivisimpana työpaikkana ja sijoittui valtakunnallisesti kolmen kärkeen.

Liikuntapalveluiden keskeisiä teemoja olivat esteettömyys ja saavutettavuus, liikuntaneuvonnan laajentaminen kaikkiin ikäryhmiin, RaiHa-toiminnan vahvistaminen ja yhteistyön syventyminen (Varha, seudulliset toimijat, järjestöt). Lasten ja nuorten liikuntatyö oli aktiivista: Menoa muksuille -perheliikunta, lajikokeilut ja kouluyhteistyö kehittyivät edelleen. Päivä- ja leiritoiminta tavoitti yli 350 lasta. Liikkuva koulu -toiminta vahvistui aiemmasta ja Move! -polkua kehitettiin. Aikuisten liikunnan tarjontaa yhdenmukaistettiin ja kehitettiin uusia tapahtumia. Soveltavan liikunnan

tarjonta kasvoi ja vapaaehtoistoiminta vahvistui. Liikuntaolosuhteita parannettiin ja Timmi-tilanvarausjärjestelmä otettiin käyttöön koko toimialalla.

Nuorisotoiminta oli laajaa ja vaikuttavaa, Nuodo-järjestelmään kirjattiin yli 22 000 kohtaamista, nuorisotiloissa kävijämäärät kasvoivat ja retki-, leiri- ja tapahtumatarjonta oli laajaa. Nuorisotilatoimintaa järjestettiin Nopassa, Tikkellä ja Pommarissa. Pommarin toiminta jäi tauolle kevään päätteeksi ilmanvaihtoremontin vuoksi.

Koulunuorisotyö jatkui Vaisaaren yläkoulussa ja alakoulujen koulunuorisotyötä kehitettiin. Nuoret olivat mukana strategiatyössä, hyvinvointisuunnittelussa, nuorisovaltuuston ja lasten parlamentin työskentelyssä. Kohdennettua nuorisotyötä toteutettiin täsmäryhminä eri kohderyhmille, etsivänä nuorisotyönä ja vahvana monialaisen yhteistyönä. Nuorten työpajatoiminta päättyi OKM:n linjausten muutosten vuoksi. Kaupungin tarjoamiin kesätyöpaikkoihin (63) haastateltiin 175 nuorta. Toiminnoissa on kehitetty vuoden 2025 aikana monikulttuurista, eri kulttuureita huomioivaa nuorisotyötä yhteisöohjaajien avulla.

Hyvinvointia ja terveyden edistämistä vahvistavat toimet etenivät suunnitellusti integroituen yli toimialarajojen ja seuranta on ollut systemaattista.

Raisiossa 23.2.2026

Leena Laakso

Sivistysjohtaja

Sivistysjohtajan katsauksen kirjoittamisessa on hyödynnetty Copilot-tekoälyä.

2. Vapaa-aikalautakunnan toimintakertomus

2.1. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa vuosi 2025 toteutui odotetusti. Raison museo Harkon kävijämäärä nousi lähes 40 % ja kirjaston lainaus kasvoi erityisesti lasten ja nuorten kirjojen lainauksen osalta. Kirjaston kävijämäärä kasvoi 16 % ja tapahtumien osallistujamäärä nousi siitä huolimatta, että tapahtumia järjestettiin vähemmän edellisvuoteen verrattuna.

Kulttuurikasvatussuunnitelma Elämyspolku vakiinnutti asemaansa osana esi- ja perusopetusta ja sen myötä järjestettyjen ohjauksien ja tapahtumien osallistujamäärä oli lähes 4000 lasta ja nuorta, mikä on 45 % enemmän kuin edellisvuonna.

Vuoden aikana kirjasto- ja kulttuuripalvelut tarjosivat monipuolisia, eri kohderyhmät huomioivia tapahtumia, taidetta, harrastustoimintaa ja aineistoja ylläpitäen kattavan palvelutason. Kirjastossa ja Raison museo Harkossa järjestettiin vuoden aikana yhteensä 324 yleisötilaisuutta ja niihin osallistui 6836 osallistujaa.

2.1.1. Kirjastopalvelut

Kirjaston lainausmäärä kasvoi 2,5 % vuoteen 2024 verrattuna. Lasten ja nuorten kirjojen lainaus nousi 7,5 %, muunkielisten kirjojen lainaus nousi 5 % ja aikuisten kaunokirjallisuuden lainaus nousi 4,6 %. Sen sijaan musiikkiaänitteiden lainaus laski merkittävästi vuoteen 2024 verrattuna. E-aineistojen lainaus kasvoi kokonaisuudessaan yli 30 %.

Fyysisiä kirjastokäyntejä oli 230 000, mikä on 16 % enemmän kuin vuonna 2024. Tapahtumien kokonaismäärä laski hieman, mutta tapahtumien osallistujamäärä oli 11 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Kulttuuritapahtumat, kuten Juicen kirjasto ja kirjailija Satu Rämön vierailu keräsivät kiinnostunutta yleisöä jopa niin paljon, ettei kaikille halukkaille riittänyt tilaa. Aikuisille suunnattuja yleisötapahtumia järjestettiin kirjastossa 57 ja niihin osallistui 2585 henkeä.

Kirjaston tilajärjestelyjä uusittiin vuoden 2025 aikana. Vaski-kirjastojen varausten noutopiste siirrettiin lehtiosaston omatoimialueelle, jonka avulla asiakkaat saivat varauksille 31 tuntia lisää noutoaikaa viikossa. Varausten siirron jälkeen omatoimiajan käyttäjämäärät kasvoivat noin kolminkertaisiksi. Kirjasto siirtyi myös käyttämään tilavarausjärjestelmä Timmiä, joka paransi varattavien tilojen saatavuutta asiakkaille.

Vuoden aikana panostettiin lasten ja nuorten kirjastopalveluiden kehittämiseen. Lasten- ja nuortenkirjastotyöntekijöiden määrää lisättiin yhdellä rekrytoinnin ohessa tehdyn työnkuvan muutoksen avulla, jolloin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kanssa tehtävään yhteistyöhön on tulevaisuudessa yhtä hyvät resurssit kuin kouluyhteistyöhön. Lapsille ja perheille suunnattuja tapahtumia järjestettiin kirjastossa 60 ja niihin osallistui 2000 henkeä.

Kirjaston ikäihmisille ja erityisryhmille suunnatut palvelut säilyttivät kattavan tason myös vuonna 2025. Ikäihmisille suunnattuja palveluita olivat mm. kirjaston kotipalvelu, Senioritiistai-tapahtumat, kirjastokävelyt ja digineuvonta. Tapahtumia ja ohjauksia järjestettiin 70 ja niihin osallistui 400 henkeä. Maahan muuttaneille suunnattuja opastuksia järjestettiin vuoden aikana 7 ja niihin osallistui 50 henkeä. Monikielinen kirjasto vakiintui vuoden aikana osaksi kirjaston palveluita, mikä näkyy myös muun kielisen aineiston lainauksen kasvuna.

2.1.2. Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluissa panostettiin vuonna 2025 kulttuurihyvinvointiin. Raison, Naantalin, SPR:n ja Varhan yhteistyönä pilotoitiin Kulttuuriystävä ja Kulttuuriresepti kokeilut. Kulttuuriystävä on SPR:n

Kulttuuriystävä-koulutuksen käynyt henkilö, jonka voi pyytää mukaan kulttuuritapahtumaan tai –kohteeseen. Kaupunki kustansi kulttuuriystävän pääsylipun.

Kulttuurireseptit ovat ilmaisia kulttuurikokemuksia, joita jaettiin Varhan perhesosiaalityön kautta heidän asiakkailleen. Vuonna 2025 Raisiossa oli tarjolla lippuja Raision teatterin Aarresaari -kesäteatterinäytöksiin ja Raision museo Harkkoon. Lippuja jaettiin yhteensä 29 kappaletta. Sekä kulttuuriystävä- ja kulttuuriresepti konsepteja jatketaan vuonna 2026.

Raision kaupungin järjestämässä taidekasvatuksessa Raision Nuorisosisoittokunnassa opiskeli vuoden aikana 13 lasta. Lisäksi Nuorisosisoittokunta osallistui Raiha-kerhojen toteuttamiseen kolmella kerholla, joihin osallistui viikoittain 30 lasta lukuvuoden aikana. Turun Konservatoriossa ja Naantalin Musiikkiopistossa musiikin perusopetukseen osallistui 53 raisiolaisia lasta ja nuorta.

Asukkaita ja yhdistyksiä osallistettiin aktiivisesti kirjasto- ja kulttuuripalveluiden toiminnan suunnitteluun. Yhteinen asiakasraati, Kulttuuriraati, kokoontui vuoden aikana viisi kertaa kirjastossa ja Raision museo Harkossa. Kulttuuriyhdistykset yhteen kokoava Kulttuurifoorumi kokoontui kaksi kertaa, ja yhdessä foorumin kanssa aloitettiin kulttuuriavustusohjeen päivitys.

Kulttuuripalvelut järjestivät Raision kaupungin Itsenäisyyspäivän juhlan kaupungintalolla.

Raision museo Harkko

Vuosi 2025 sujui Raision museo Harkon osalta hyvin. Vuoden aikana kävijämäärä kasvoi lähes 40 %, kävijämäärän ollen 5661. Museossa oli kolme uutta näyttelyä: Ilmasta tehtyä - Eero Rantasen säätien kokoelmanäyttely, Kaavaton-nykytekstiilitaidenäyttely ja Mika Natrin Koherenssi. Museon hallinnoimissa galleriatiloissa, Kirjastotalon Aulagalleriassa sekä Raision kaupungintalon Galleriassa järjestettiin yhteensä 15 näyttelyä ja niissä vieraili kaikkiaan 4140 kävijää.

Museossa järjestettiin vuoden aikana erilaisia yleisötilaisuuksia 80 kappaletta, sisältäen opastukset, luennot, työpajat ja muut tilaisuudet. Museo sai Museovirastolta näyttelykorvausavustusta Kaavaton-nykytekstiilitaidenäyttelyyn 9010 euroa. Raision kaupungin taidekokoelmaan hankittiin Moosa Myllykankaan teos Yksin lentävä vuodelta 2022.

Raision museo Harkko teki arkeologisia koekaivauksia Kuloisten risteys sillan suunnittelualueen sijaitsevista muinaisjäännöskohteissa Kauris, Impivaara ja Papinkallio. Kaivaukset olivat alueellisen vastuumuseon edellyttämiä tutkimuksia suunnittelualueella.

Kulttuurikasvatussuunnitelma Elämyspolku

Raision perusopetuksen Kulttuurikasvatussuunnitelma Elämyspolku päivitettiin vuoden 2025 aikana. Kulttuurikasvatussuunnitelmassa jokaiselle luokka-asteelle tarjottiin oma kulttuurielämys tai tapahtuma tai ohjaus. Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttivat yhteistyössä Raision kirjasto ja Raision museo Harkko.

Vuonna 2025 kirjasto järjesti esi- ja perusopetukselle 92 Elämyspolkuun liittyvää ohjausta, joihin osallistui 2420 lasta, mikä on 40 % enemmän kuin vuonna 2024. Tällaisia ohjauksia olivat kirjavinkkaukset, kirjaston käytön opastukset ja tiedonhaunohjaukset. Raision museo Harkossa järjestettiin 58 Elämyspolkuun liittyvää ohjausta, joihin osallistui 700 lasta. Kirjaston ja Raision museo Harkon yhteistyönä järjestettiin vuoden aikana kotiseutupäivät Krookilan kotiseutukeskuksessa, johon osallistuivat kaikki Raision 1.–2. -luokkalaisten, sekä 5. -luokkalaisten itsenäisyyspäivän juhla koko ikäryhmälle. Kotiseutupäivien suunnitteluun ja toteutukseen osallistuivat myös paikalliset yhdistykset, joita ilman kotiseutupäivien ohjelmaa ei olisi voitu toteuttaa.

Elämyspolun ohjausten lisäksi kirjasto ja Raision museo Harkko tarjosivat ohjauksia varhaiskasvatuksen ja toisen asteen ryhmille. Nämä ryhmät mukaan lukien kirjasto- ja kulttuuripalveluiden varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä toisen asteen oppilaitosten kanssa tehtävässä yhteistyössä järjestettiin yhteensä 178 ohjausta, joihin osallistui 4320 lasta ja nuorta.

Yhteistyö

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut tekivät vuoden aikana tiivistä yhteistyötä yhdistysten, seurakunnan, Varhan, ja kaupungin muiden toimijoiden, kuten kotoutumispalveluiden, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, liikunta- ja nuorisopalveluiden, hyvinvointikoordinaattorin sekä vaikuttamistoimielinten kanssa eri kohderyhmien tavoittamisessa ja monipuolisten palveluiden tuottamisessa.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut osallistuivat vuoden aikana myös useisiin eri toimijoiden järjestämiin yhteistyötapahtumiin. Tällaisia tapahtumia olivat mm. JokaMielentaidot-hyvinvointipäivä, Vauvan päivä, Vanhusten viikko ja Kivet kertovat -keskiaikaviikko.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut vastasi Taiteiden yö Raisiossa –tapahtuman koordinoinnista. Taiteiden yönä 11.6. tapahtumia järjestettiin mm. Kirjastotalossa, Friisilän verstailla ja Krookilan kotiseutukeskuksessa. Tapahtumajärjestäjiä mukana oli 28 ja tapahtuma koostui 43 osatoteutuksesta. Tapahtumaan osallistui sateisesta säästä huolimatta 619 kävijää.

2.2. Liikunta- ja nuorisopalvelut

Vuonna 2025 liikunta- ja nuorisopalvelut tavoittivat laajasti eri-ikäisiä raisiolaisia: Ulpukassa 223 476 käyntiä, ikäihmisten toiminta kasvoi 1 187 säännölliseen osallistujaan, ja RaiHa-harrastukset sekä Liikkuva koulu ja Move! vahvistivat lasten ja nuorten arjen liikuntaa.

Esteettömyystyö ja soveltavan liikunnan palvelut edistyivät merkittävästi, ja soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelma 2026–2029 valmistui. Liikuntaneuvonta laajeni kaikkiin ikäryhmiin. Vapaaehtoistoiminta vahvistui (24 vertaisliikuttajaa, 13 ulkoiluystävää), ja seutu- sekä Varha-yhteistyö syveni.

Raisio sai valtakunnallista tunnustusta: kaupunki oli Suomen aktiivisimman työpaikan kolmen kärjessä sekä palkittiin Varsinais-Suomen aktiivisimpana työpaikkana.

Nuorisopalvelut kirjasi yli 22 000 kohtaamista, ja nuorten osallisuus toteutui vahvasti nuorisovaltuuston, kouluyhteistyön sekä avoimen tilatyön ja vapaa-ajantoiminnan kautta.

2.2.1. Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelujen tavoitteena oli tarjota raisiolaisille eri ikäryhmille monipuolisia mahdollisuuksia omaehtoiseen ja ohjattuun liikuntaan. Palveluja kehitettiin yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa, jotta kuntalaisilla olisi käytössään laadukkaat ja toimivat liikuntaolosuhteet.

Valtakunnalliset liikkumisen edistämisen ohjelmat – Liikkuva varhaiskasvatus, Liikkuva koulu, Liikkuva perhe, Liikkuva aikuinen ja Ikiliikkuja – tukivat raisiolaisten päivittäisen liikkumisen edistämistyötä ja tarjosivat siihen käytännön työkaluja.

Vuonna 2025 painopisteitä vahvistettiin erityisesti kahdella alueella: esteettömyyden ja saavutettavuuden parantaminen liikuntapaikoissa sekä liikuntaneuvonnan laajentaminen eri-ikäisille kuntalaisille.

Liikkuva perhe ja soveltava liikunta

Liikkuva perhe -toimintaa toteutettiin monipuolisesti yhteistyössä paikallisten kumppaneiden kanssa. Raision Vanhemmat ry:n kanssa järjestettiin viikoittaisia Menoa muksuille -perheliikuntatapahtumia Kuloisten ja Tahvion kouluilla sekä ulkoliikuntatapahtumia Tikanmaalla. Syksyllä Tahvion tapahtumat muutettiin lajikokeilutapahtumiksi, joita ohjasivat raisiolaiset urheiluseurat: Rasu, Pyryt, Jumpparit ja Voimamiehet. Lisäksi Kuloisten koulun palloiluvuoro tarjosi perheille avoimen ja maksuttoman viikoittaisen liikuntamahdollisuuden.

Avoimessa kohtaamispaikka Satelliitissa järjestettiin viikoittaisia perheiden liikuntaleikkikouluja, ja toimintaa aloitettiin myös seurakunnan perhetalolla, jossa painotettiin ulkoliikuntaa.

Uinninopetus ja perheiden tukeminen

Esiopetusikäisten uimaopetus jatkui osana esiopetusta, ja perheille tarjottiin maksuttomat uintivuorot Uintikeskus Ulpukkaan. Viisivuotiaiden uimaopetusta pilotoitiin varhaiskasvatuksessa Petäsmäen ja Metsäaron päiväkodeissa. Pilotin yhteydessä tehtiin opinnäytetyö Turun AMK:n kanssa, ja sen tuloksena tuotettiin opasmateriaali vanhemman ja lapsen vuorovaikutuksen tukemiseen uintikertojen yhteydessä.

Ulpukassa järjestettiin uimaopettajan vinkkauskertoja, joissa perheet saivat käytännön ohjeita lapsen uimataidon tukemiseen.

Soveltava liikunta ja varhaiskasvatuksen tuki

Keväällä toteutettu Tyttöjen rymyryhmä sisälsi sekä alku- että loppuhaastattelut ja perheiden liikuntaneuvontaa. Varhaiskasvatuksessa jatkettiin tuen päätöksen saaneille lapsille tarkoitettujen Saattajakorttien jakamista sekä hyödynnettiin äänimaljoja arjen rauhoittumishetkissä.

Syksyllä käynnistettiin soveltavien perheliikuntatapahtumien suunnittelu yhteistyössä Naantalin kanssa. Tapahtumien toteutus on suunniteltu keväälle 2026.

Lasten ja nuorten harrastamisen edistäminen ja soveltava liikunta

Harrastamisen Suomen mallin mukainen Raisio Harrastaa (RaiHa) -toiminta tarjosi lukuvuoden aikana monipuolisia, maksuttomia harrastusmahdollisuuksia kaikilla Raision perusopetuksen kouluilla. Toiminta toteutettiin tiiviissä yhteistyössä sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden sekä paikallisten seurojen, yhdistysten ja yritysten kanssa. Liikunnan lisäksi tarjolla oli muun muassa kädentaito-, ruoanlaitto- ja musiikkiharrastuksia. Koulukohtaisten kerhojen rinnalla järjestettiin yhteisiä harrasteryhmiä, joiden saavutettavuutta parannettiin järjestetyillä kuljetuksilla. Lisäksi mukana oli kohdennettuja pienryhmiä, kuten Kaanaan ja Tikanmaan koulujen sekä TOI-opetuksen motoriikkakerhot. Jokaisella koululla toimi nimetty kerhovastaava.

Kerhotoiminnan suunnittelu tehtiin koulujen henkilöstön kanssa, ja harrastusryhmien toteutukseen osallistui laaja joukko paikallisia toimijoita. Toiminnan rahoitus koostui Raision kaupungin, Lounais-Suomen aluehallintoviraston (nyk. Lupa- ja valvontavirasto), opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen avustuksista. Kaupunkitasoisesta koordinoinnista vastasivat liikuntasuunnittelija ja harrastustoiminnan koordinaattorina toimiva perusopetuksen opettaja. Kehittämistyö ja seuranta toteutettiin poikkihallinnollisena kokonaisuutena sivistyspalvelukeskuksen johdolla.

Syksyllä esiopetusikäisille sekä 1.–2.-luokkalaisille jaettiin lajikoikeuskortti (Sporttikortti), jonka avulla lapset pääsivät maksutta tutustumaan kolmen harrastuskerran verran seurojen tarjontaan. Mukana oli kahdeksan urheiluseuraa: Loimujuniorit, RNK, Raision Voimamiehet, Raision Salibandy, Raifu, Raision Sulkapalloilijat, Raision Kuula ja Raision Jumbparit.

Maahanmuuttajataustaisille 6–8-vuotiaille tytöille käynnistettiin oma viikoittainen liikuntaryhmä. Ryhmän tavoitteena oli tarjota turvallinen alusta motoristen taitojen vahvistamiselle lapsille, joilla ei vielä ollut harrastusta. Jatkossa ryhmä toteutuu osana RaiHa-toimintaa ja laajenee 1.–3.-luokkalaisten kohderyhmään.

Liikuntapalvelut oli mukana järjestämässä Halipula-tapahtumaa yhteistyössä kehitysvammaisten palvelujen kanssa. Lisäksi liikuntasuunnittelija oli mukana lukion valinnaisen Rennox-ryhmän toteutuksessa ohjaamalla äänimaljarentoutusta nuorille. Liikuntapalvelut järjesti elokuussa Kerttulan liikuntahallissa Harrastusmessut, jossa paikalliset seurak, yhdistykset ja yritykset esittelivät toimintaansa. Perheille suunnattu Taikuutta Raisiossa -tapahtuma toteutettiin yhteistyössä kirjasto- ja kulttuuripalveluiden kanssa.

Lasten loma-ajan harrastustoiminta

Loma-aikojen liikunnallinen harrastustoiminta tarjosi lapsille monipuolisia ja saavutettavia osallistumismahdollisuuksia eri vuodenaikoina. Syys- ja talvilomilla järjestettiin kahden päivän mittaisia liikuntaleirejä, joihin osallistui yhteensä 180 lasta. Kesäloman aikana toteutettiin kaksi viiden päivän liikuntaleiriä sekä kaksi Parkour-painotteista leiriä Kerttulan liikuntakeskuksessa. Näihin leireihin osallistui yhteensä 185 lasta.

Uintikeskus Ulpukassa järjestettiin kesäkuussa kolmella eri viikolla uimaleirejä, ja syyslomalla toteutettiin kolmen päivän mittainen uimaleiri. Leirit tarjosivat lapsille mahdollisuuden vahvistaa uimataitojaan ja kokea vesiliikuntaa turvallisessa ympäristössä.

Alueellisena yhteistyönä Maskun, Naantalin, Ruskon ja Nousiaisten kanssa järjestettiin kesäkuussa ”Erityisen kiva uimakoulu”, joka oli suunnattu erityistä tukea tarvitseville lapsille. Yhteistyö Avustajakeskuksen kanssa mahdollisti osallistujille henkilökohtaiset avustajat, mikä tuki yhdenvertaisia osallistumismahdollisuuksia ja teki toiminnasta aidosti saavutettavaa.

Liikkuva koulu ja soveltava liikunta

Raision kaikki perusopetuksen koulut ovat rekisteröityneet Liikkuviksi kouluiksi. Jokaisella koululla toimii vähintään yksi Liikkuva koulu -vastuupettaja, ja toimintaa koordinoi kaupungin Liikkuva

koulu -koordinaattori. Liikuntasuunnittelija ja koordinaattori kokosivat vastuuopettajat yhteen neljä kertaa lukuvuoden aikana. Jokainen koulu laati oman liikunnan vuosikellonsa, ja sen lisäksi rakennettiin Raision yhteinen liikkumisen ja hyvinvoinnin vuosikello. Vuonna 2025 kehittämisen painopisteinä olivat oppilaiden osallisuuden vahvistaminen ja fyysisesti aktiivisen toimintakulttuurin juurruttaminen.

Opettajille järjestettiin koulutuksia toiminnallisesta opettamisesta ja liikkuvuuden lisäämisestä. Koulujen rehtorit ja liikuntavastaavat osallistuivat hyvinvointijohtamisen työpajaan, jonka tavoitteena oli vahvistaa fyysisesti aktiivisen koulupäivän rakenteita ja yhteisiä toimintatapoja.

Oppilaiden osallisuus oli keskeinen osa Liikkuva koulu -toimintaa. Kaikilla kouluilla toteutettiin välkäritoimintaa, jossa koulutetut välituntiohjaajat eli "välkkärit" suunnittelivat ja ohjasivat välituntien liikuntaohjelmaa. Lisäksi oppilaiden käyttöön hankittiin uusia, omaehtoiseen liikkumiseen innostavia välituntivälineitä.

Oppilasurheilutoiminta jatkui vilkkaana. Alakoulujen 1.–2.-luokkalaisille järjestettiin yleisurheilutapahtuma ja viestiuintikilpailut. Yleisurheilutapahtuma kiersi koulujen toteuttamana siten, että yksi koulu vastasi järjestelyistä vuosittain liikuntasuunnittelijan tuella. 6.-luokkalaisten toimivat tapahtumapisteiden ohjaajina.

3.–6.-luokkalaisille järjestettiin dodgeball-turnaukset sekä uintikilpailut, joissa oli erikseen kilpa- ja harrastesarjat. Dodgeball-turnauksiin osallistui keskimäärin 200 oppilasta jokaiselta luokkala-asteelta, ja 6.-luokkalaisten toimivat tuomareina nuorempien sarjoissa. 3.–6.-luokkalaisten maastojuoksut toteutettiin yksilökilpailuna. Lisäksi 8.-luokkalaisille järjestettiin lentopalloturnaus yhteistyössä Loimun kanssa Kerttulan liikuntahallissa.

Liikkuva koulu ja Move – Reipas ja Rento Raisio goes next level -hanke

Reipas ja Rento Raisio -hanketta toteutettiin Liikkuva koulu- ja Move!-kehittämisyhteistyöllä. Hankkeessa työskentelivät täysipäiväinen Liikkuva koulu -projektityöntekijä sekä kaupungin koordinaattori. Hankkeen (lukuvuosi 2025–2026) tavoitteina olivat: 1) Liikkuva koulu -toimenpiteiden vakiinnuttaminen 2) Move! -polun ja siihen liittyvien toimenpiteiden vahvistaminen 3) Liikuntaneuvonnan kehittäminen ja juurruttaminen osaksi kouluyhteisöä.

Vuoden 2025 aikana syvennettiin toiminnallisen opettamisen kehittämiseen, lajikokeilujen laajentamiseen, omaehtoisen liikkumisen lisäämiseen (mm. innostavat välineet) sekä liikunnallisen toimintakulttuurin vahvistamiseen. Vakiinnuttamista tukivat muun muassa välkäritoiminta, johtajille suunnattu työpaja ja koulujen yhteinen liikkumisen vuosikello.

Syksyllä pilotoitiin toiminnallisen opettamisen tutoropettajatoiminta, jossa tutoropettaja vieraili kouluilla lisäämässä toiminnallisuutta oppitunneille yhdessä luokanopettajan kanssa. Lisäksi Raision toiminta-alueittain järjestettävän opetuksen oppilaille pidettiin vuoden aikana erilaisia liikuntahetkiä, kuten tanssia ja eläinjoogaa.

Raision Move!-polkua kehitettiin aktiivisesti koko vuosiluokkien 1–9 jatkumolla. Polkuun sisältyy muun muassa liikuntaläksyjä, 4.-luokkalaisten *Liikkeen taikaa* -oppitunnit, liikuntaneuvonta ja luokkakohtainen neuvonta, maksuttomat RaiHa-harrastukset sekä koulujen laaja välkäritoiminta.

Syksyllä rakennettiin myös Raision omat Move!-verkkosivut oppilaiden, huoltajien, opettajien ja kouluterveydenhuollon käyttöön. Lisäksi tuotettiin infovideo Move!-mittauksista 4.-luokkalaisten huoltajille.

Liikkuva aikuinen ja soveltava liikunta

Liikuntapalvelut jatkoi aikuisten liikuntatarjonnan kehittämistä niin, että samat ryhmät sopivat mahdollisimman laajalle osallistujajoukolle: työikäisille, ikääntyville ja soveltavan liikunnan asiakkaille. Uudistetussa esitteessä kaikki palvelut koottiin yhtenäisesti "Aikuiset"-kokonaisuuden alle, ja tarkemmat kohderyhmäkuvaukset esiteltiin ryhmäkohtaisissa teksteissä. Ratkaisu osoittautui toimivaksi ja lisäsi palvelujen asiakaslähtöisyyttä.

Huhtikuussa järjestettiin ensimmäistä kertaa Raision Kuntoiluhetki aikuisille -lajikokeilutapahtuma. Ohjaajina toimivat paikallisten seurojen ja yritysten liikunnanohjaajat, ja tapahtumaan osallistui yhteensä 113 henkilöä. Illan aikana oli mahdollisuus tutustua 18 eri lajiin.

Soveltavan liikunnan tarjontaa vahvistettiin käynnistämällä mattopilateksen peruskurssi, joka jatkui syksyllä soveltavan liikunnan vakiotuntina. Uudet harrastajat aloittavat jatkossa peruskurssin kautta.

Ylikunnallinen soveltavan liikunnan lajikokeilutapahtuma järjestettiin Mynämäellä yhteistyössä ympäristökuntien kanssa. Tapahtuma järjestetään jatkossa vuosittain, ja vuonna 2026 Raisio toimii järjestäjäkuntana.

Let's Go -kortti myönnettiin työelämän ulkopuolella oleville liikuntapalveluiden toimistolta, ja sen sai uusittua myös Ulpukassa. Kortista tehdyssä opinnäytetyössä selvitettiin käyttäjien liikunta-aktiivisuutta, käyttöastetta ja koettua mielen hyvinvointia.

Yhteistyö Varhan Avoin kohtaamispaikka Olkkarin kanssa jatkui tiiviinä. Kesällä osallistuttiin Olkkarin sporttitapahtumaan, ja syksyllä pilotoitiin matalan kynnyksen "Olkkarin Let's go -porukka", joka on maksuton eikä edellytä voimassa olevaa Let's Go -korttia. Ryhmän tavoitteena oli aktivoida osallistujia erilaisten lajikokeilujen ja rennon yhteisliikunnan avulla.

Liikuntapalvelut oli vahvasti mukana myös poikkihallinnollisessa JokaMielentaidot-tapahtuman järjestämisessä, joka oli suunnattu kaikille raisiolaisille ja tuki sekä fyysistä että psyykkistä hyvinvointia.

Vuoden aikana Raisio osallistui Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n koordinoimaan Liikkuen läpi vuoden -kampanjaan. Kampanja muodostuu kolmesta vuodenaikakokonaisuudesta – LiikU talvella, Haastepyöräily ja LiikU syksyllä – ja sen tavoitteena on kannustaa eri-ikäisiä kuntalaisia seuraamaan ja lisäämään päivittäistä liikkumistaan. Soveltavan liikunnan lajitarjonta kasvoi kampanjan myötä entisestään.

Joulukuussa järjestettiin ensimmäistä kertaa Hyvinvointipysäkki ja Kroppakatsastus -mittauspäivä aikuisille. Osallistujilla oli mahdollisuus kehonkoostumusmittaukseen, ja odottaessa pystyi testaamaan tasapainoa sekä puristusvoimaa. Tapahtumassa testattiin kahta erilaista nimeämis- ja graafista ilmettä kohderyhmien tavoittamiseksi. Päivän aikana kehonkoostumusmittauksen teki noin 270 osallistujaa. Mittausten lisäksi tarjolla oli liikuntaneuvontaa. "Hyvinvointipysäkki" ja "Kroppakatsastus" jäävät jatkossa tapahtumakonsepteiksi aikuisten palveluihin.

Muut työikäisille suunnatut liikuntapalvelut täydentyivät kaupungin ulkopuolisilla toimijoilla, kuten urheiluseuroilla, Raisio-opistolla ja paikallisilla liikunta-alan yrityksillä.

Työhyvinvoinnin edistäminen poikkihallinnollisena yhteistyönä

Liikuntapalvelut tuotti ja kehitti kaupungin henkilöstöhallinnolle työhyvinvointikokonaisuutta liikuntasuunnittelijan 30 % työpanoksella. Henkilöstölle tarjottiin yksilöllistä hyvinvointivalmennusta sekä työyhteisöille räätälöityjä ryhmävalmennuksia, jotka toteutettiin esimerkiksi viikkopalavereissa, koulutuspäivissä ja tyky-päivissä. Yksiköissä järjestettiin lisäksi Himmaushetkiä, joissa keskityttiin palautumiseen, rentoutumiseen ja taukoliikuntaan.

Liikuntapalvelut osallistui henkilöstöpäivän toteutukseen sekä toimi yhteistyössä Virtyn, työterveyden ja Avartajien kanssa ohjautumisen ja tukipalveluiden sujuvoittamiseksi. Kokonaisuus sai valtakunnallista huomiota, ja sitä esiteltiin Liikkuva Aikuisen Etukeno-verkkotapahtumassa ("Sanoja ja tekoja – Näin henkilöstöliikunta juurtuu kunnan arkeen"), jossa henkilöstöjohtaja ja liikuntaneuvoja esittelivät Raision mallia.

Vuoden lopussa Raision kaupunki sai merkittävän tunnustuksen työhyvinvoinnin kehittämisestä: Raisio valittiin Urheilugaalassa Suomen aktiivisimman työpaikan kolmen kärkiehdokkaan joukkoon ja palkittiin Varsinais-Suomen aktiivisimpana työpaikkana. Palkitsemisten taustalla oli erityisesti henkilöstön hyvinvointia tukevat edut, kuten ePassi ja Uintikeskus Ulpukan uintietu.

Ikiliikkujat ja soveltava liikunta

Ikäihmisille järjestettiin vuoden aikana yhteensä 92 ryhmää. Kevät- ja syyskausien lisäksi tarjottiin maksuttomia kesäryhmiä eri puolilla Raisiota. Ryhmissä oli vuoden aikana 1 187 osallistujaa (2024: 67 ryhmää, 1 068 osallistujaa), eli toiminta kasvoi selvästi.

Uusia ryhmiä olivat Hulvelan kuntosalin ABC-kurssit, +50 mailapelivuoro, voimistelukurssi sekä omaishoitajille suunnattu keuhonhuoltoryhmä. Syksyllä pilotoitiin lisäksi liikkeen ja kulttuurin yhdistävät kirjastokävelyt yhteistyössä kirjastopalveluiden kanssa. Voima- ja tasapainoryhmien kysynnän vuoksi tarjontaa lisättiin kuudenteen ryhmään.

Vapaaehtoistoiminta vahvistui ja mahdollisti maksuttoman, kaikille avoimen toiminnan laajentamisen. Vertaisliikuttaja-koulutus toteutettiin yhdessä Naantalien liikuntapalveluiden kanssa (14 osallistujaa, joista 6 raisiolaisia). Raisiossa toimii nyt 24 vertaisliikuttajaa, jotka ohjasivat vuoden aikana 20 ryhmää ja tavoittivat 254 ikäihmistä.

Syksyllä käynnistettiin yhteistyö Turun Seudun Lähimmäispalveluyhdistyksen kanssa tavoitteena jalkauttaa Liiku lähellä -toiminta ja vertaisviestijämalli Raisioon. Mallin alle kootaan kaupungin ja paikallisten toimijoiden maksuttomat, kaikille avoimet ryhmät, joista vertaisviestijät välittävät tietoa omilla asuinalueillaan. Toiminnasta kiinnostuneita kertyi loppuvuonna 34, ja mallin kehittäminen jatkuu vuonna 2026.

Ulkoiluystävällisyyttä rakennettiin uutena vapaaehtoisuotona yhteistyössä Raision seurakunnan ja Varhan Hulvelan palvelutalon kanssa. Liikuntapalvelut koulutti 13 ulkoiluystävää, jotka toimivat jatkossa seurakunnan Auttamiskeskuksen kautta. Vapaaehtoiset ulkoiluttivat myös kuukausittain Hulvelan palvelutalon asukkaita. Vie vanhus ulos -kampanjaviikolla järjestettiin yhteiset ulkoilukahvit Hulvelan edustalla Loimun pelaajien ja vapaaehtoisten avustamana.

Yhteistyötä Varhan kanssa tiivistettiin. VoiTas-tehoryhmät käynnistyivät jälleen alkuvuodesta Kerttulakodissa (osallistujia 42 vuoden aikana), ja Hulvelan kuntosalilla pilotoitiin kuntosalin ABC-kursseja (syksyllä 36 osallistujaa). Ohjautuminen erityisesti Varhan kuntoutuspalveluista liikuntapalveluiden ryhmiin toimii hyvin, mikä näkyy osallistujamäärien kasvussa. Kehittämisen tukena on toiminut Voimaa vanhuuteen -ohjelma, joka päättyi Varsinais-Suomessa keväällä 2026.

Järjestöyhteistyönä toteutettiin Penkkilenkki keväällä ja Ikiliikkuja-päivä syksyllä; tapahtumat ovat vakiintuneet ja tavoittavat vuosittain noin 200 ikäihmistä. Lisäksi keväällä järjestettiin maksuttomia testipäiviä ja Ikiliikkuja-viikolla tutustumisia paikallisten yritysten kuntosaleihin sekä matalan kynnyksen testipäivä kirjastolla. Asukkaiden ääntä kuultiin liikuntaraadissa (teemat: *Yhdessä kotikulmilla* ja *Ulkoiluystävällisyys*), ja syksyllä heitä osallistettiin soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelman laadintaan.

Ikäihmisten toiminnasta viestittiin monikanavaisesti: Senioriliikuntakalenteri, paikallislehdet, flyerit, jalkautumiset sekä tiivis järjestöyhteistyö.

Liikuntaneuvonta

Perheiden liikuntaneuvonta kohdennettiin vähän liikkuville perheille. Neuvontaan ohjaututtiin varhaiskasvatukseen ja lastenneuvolan palvelupolkujen kautta tai varaamalla aika omatoimisesti. Varhaiskasvatukseen ja neuvolan henkilöstölle järjestettiin työpajoja liikkumisen puheeksi ottamisesta.

Kouluikäisten liikuntaneuvontapolkua kehitettiin edelleen. Raisio tarjoaa maksutonta liikuntaneuvontaa lapsille ja nuorille, jotka tarvitsevat enemmän liikettä ja jaksamista arkeensa. Yhteistyötä kouluterveydenhoitajien kanssa tiivistettiin erityisesti Move!-mittausten, palautekäytäntöjen ja liikuntaneuvontaan ohjautumisen osalta.

Työikäisten liikuntaneuvontaa kehitettiin maakunnallisessa yhteistyössä Rajattomasti liikuntaa -kuntien ja Varhan kanssa. Liikuntasuunnittelija osallistui kehittämisen ydinryhmään sekä Varhan Hyvinvointiopastajan kehittämisryhmään. Syksyllä käynnistettiin Hyviö-palvelun käyttöönoton

pilotti, jonka kautta jatkossa kirjataan liikuntaneuvonnan tiedot ja mitataan sen vaikutuksia. Lisäksi valmisteltiin liikuntaneuvojen rajattujen kirjaamisoikeuksien käyttöönottoa Varhan potilastietojärjestelmään.

Työikäisille ja ikääntyville pilotoitiin ryhmämuotoista liikuntaneuvontaa. Ohjautumista vahvistettiin lisäämällä yhteistyötä Varhan henkilöstön kanssa, muun muassa osallistumalla yksikköpalaveriin. Aikuisten ohjautuminen palveluun toteutui erityisen hyvin Let's Go -kortin myöntämisen yhteydessä. Henkilöstöhallinnon kokonaisuuden alla kaupungin työntekijöille tarjottiin yksilöllistä hyvinvointivalmennusta, ja ohjautuminen työterveydestä kasvoi vuoden aikana.

Liikuntapalveluille hankittiin 10 Firstbeat-mittaria, joita käytetään liikuntaneuvonnassa sekä asukkaille että kaupungin henkilöstölle. Mittarit tuottavat tarkkaa tietoa palautumisesta, stressistä, unesta ja liikunnan kuormittavuudesta.

Liikuntaneuvonnan näkyvyyttä vahvistettiin lanseeraamalla Hyvinvointipysäkki ja Kroppakatsastus-brändit. Liikuntasuunnittelijat osallistuivat vuoden aikana valtakunnallisiin ja alueellisiin verkostoihin sekä liikuntaneuvonnan seminaareihin.

Soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelma 2026–2029

Raision kaupungin soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelma vuosille 2026–2029 valmistui vuonna 2025. Suunnitelma on osa Raision hyvinvointisuunnitelmaa 2026–2029. Sen tavoitteena on parantaa kaikkien raisiolaisten mahdollisuuksia liikua, erityisesti niiden, jotka tarvitsevat liikunnassa tukea tai ohjausta.

Suunnitelma auttaa kehittämään soveltavaa liikuntaa ja vahvistaa eri toimijoiden yhteistyötä. Hyvä yhteistyö on tärkeää, jotta soveltava liikunta olisi vaikuttavaa ja helposti saavutettavaa.

Suunnitelmassa on asetettu tavoitteet: 1) kaikille raisiolaisille 2) eri kohderyhmille 3) liikuntaolosuhteille 4) tapahtumille 5) viestinnälle 6) yhteistyölle yhdistysten ja muiden palveluntuottajien kanssa

Kehittämistyöhön osallistuivat liikunta- ja nuorisopalvelujen lisäksi useat kaupungin ja alueen toimijat. Mukana olivat mm. hyvinvointikoordinaattori, monialainen Kestävä Raisio -foorumi, nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto, vanhusneuvosto, ikääntyneiden liikuntaraati, seuraparlamentti sekä paikalliset ja alueelliset palvelujen tuottajat.

Kesällä 2025 Raision liikuntapaikkojen esteettömyyskartoituksia lisättiin. Samalla aloitettiin esteettömyystietojen päivittäminen valtakunnalliseen palvelutietovarantoon. Tiedot näkyvät kaikille avoimena Suomi.fi-palvelussa esteettömyyssovelluksen kautta.

Uintikeskus Ulpukka

Uintikeskus Ulpukassa kävi vuoden aikana yhteensä 223 476 asiakasta. Ulpukassa järjestettiin useita ohjattuja ryhmiä eri-ikäisille.

Lasten uimakoulut toteutettiin eritasoisissa ryhmissä: esialkeis-, alkeis-, jatko-, tekniikka- ja suoritusryhmissä. Harrasteryhmiä oli esimerkiksi merenneitouinnista kiinnostuneille ja Junior Lifesaver -toimintaan. Perheille oli tarjolla vauva-, perhe- ja sisarusuinteja. Uutena aloitettiin aikuinen-lapsi -ryhmät 3–4-vuotiaille.

Uimaopetuksen tukena käytettiin virtuaalista uimakoulupakettia. Sen avulla sekä vesiliikunnanohjaajat, koulut että perheet saivat materiaalia uimisen harjoitteluun.

Kesäkuussa järjestettiin kahden viikon mittainen Erityisen kiva uimakoulu, joka on tarkoitettu erityistä tukea tarvitseville lapsille. Ryhmässä oli kaksi tasoa, ja opetuksesta vastasivat kaksi uimaopettajaa sekä avustajat.

Aikuisille oli tarjolla vesiliikuntaa kertamaksullisina tunteina kolmena päivänä viikossa. Lisäksi järjestettiin kausittaisia ryhmiä, kuten kevennettyä vesiliikuntaa, äijävesiliikuntaa, matalan veden tehotreenejä, syvän veden jumppaa ja vesijuoksua. Aikuisten alkeisuimakoulut käynnistyivät uutena toimintana ja eri tasoiset uintitekniikkakurssit jatkuivat kevät- ja syyskausilla.

Hydrohex-virtuaalijumpat tavoittivat suuren joukon omatoimisia liikkujia, ilman että ohjattujen tuntien osallistujamäärät vähenivät. Ulpukan kuntosalilla annettiin kuntosaliopastusta, ja liikuntasalissa aloitettiin kuntopiiritunnit kahtena päivänä viikossa.

Raision alakoulut, yläkoulu, lukio ja varhaiskasvatus kävivät Ulpukassa uimassa sekä ohjatusti että omatoimisesti. Kun altaissa oli tilaa, myös muiden kuntien koulut ja päiväkodit käyttivät Ulpukkaa.

Koulujen loma-aikoina Ulpukassa oli Wibit-temppurata, joka houkutteli kaikenikäisiä asiakkaita. Viikonloppuisin ja loma-aikoina altailla oli myös muita suuria vesipeuhuleluja. Turku Energia tarjosi asiakkaille ilmaisen uintipäivän lokakuussa. Ystävänpäivänä asiakkaat saivat tuoda ystävänsä mukaan uimaan tai kuntosalille maksutta.

Raision uimaseura järjesti Ulpukassa useita uintikilpailuja, jotka sulkiivat hallin asiakkailta kilpailupäivien ajaksi.

Liikuntaolosuhteiden pitkäjänteinen kehittäminen

Kunnan keskeinen tehtävä on luoda edellytyksiä kuntalaisten liikkumiselle ylläpitämällä ja rakentamalla laadukkaita liikuntapaikkoja. Raision liikuntaympäristöjen kehittämisohjelmaa 2023–2027 vietiin vuoden aikana johdonmukaisesti eteenpäin toimenpidetasolla.

Liikuntaolosuhteita kehitettiin monipuolisesti eri puolilla kaupunkia. Retkeilyreiteille lisättiin ja uudistettiin opasteita sekä levähdyspaikkoja, ja Haunisten altaan grillipaikka kunnostettiin. Ihalan koulun kentälle ja Ihalan sekä Kuloisten tekonurmikentille rakennettiin uudet LED-valaistukset painonappeineen. Uintikeskus Ulpukan kuntosali uudistui uuden laitekokonaisuuden myötä, ja liikuntapaikkoihin hankittiin IDID-vilkaisunäyttöjä asiakasviestinnän sujuvoittamiseksi.

Liikunnan ja ulkoilun käytön seuranta parannettiin hankkimalla kävijälaskureita retkeilyreiteille sekä sisä- ja ulkoliikuntapaikkoihin. Lisäksi Raisionlahden koulun ja Myllypellon koulun liikuntatilojen hankesuunnittelu eteni suunnitellusti.

Liikuntapalvelut osallistui aktiivisesti kaupungin poikkihallinnolliseen liikenneturvallisuustyöryhmään. Timmi-tilavarausjärjestelmä otettiin käyttöön koko vapaa-aikatoimialalla, mikä yhtenäisti varauskäytäntöjä ja helpotti asiakaspalvelua.

Yhteistyö

Yhteistyö paikallisten seurojen ja yhdistysten kanssa oli tiivistä. Seuraparlamentti osallistui tammikuussa Varsinais-Suomen urheilugaalaan. Se kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Kaikkia seuroja kokoava Seurafoorumi kokoontui kerran. Seurojen kanssa tehtävä yhteistyö näkyi vahvasti loma-ajan toimintojen järjestämisessä, RaiHa-harrastustoiminnassa sekä Liikkuva koulu toiminnan tukemisessa.

Liikunta- ja nuorisopalvelut osallistui useisiin kaupungin laajoihin kehittämiskokonaisuuksiin, kuten hyvinvointisuunnitelman ja kotouttamissuunnitelman toteuttamiseen, kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaan, ilmasto-ohjelmaan sekä asukasbudjetoinnin arviointiin.

Alueellisella tasolla liikuntapalvelut oli mukana Rajattomasti liikuntaa Turun seudulla -yhteistyössä sekä kuuden Turun seudun kunnan yhteisessä seutukuntayhteistyön kehittämisessä. Henkilöstö osallistui aktiivisesti seudullisiin kehittämisryhmiin ja verkostotyöhön.

2.2.2. Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut tarjosi nuorille mahdollisuuksia ja mielekästä toimintaa vapaa-aikaan. Vuoden 2025 aikana Nuodo-järjestelmään kirjattuja kohtaamisia oli kaikkiaan yli 22 000. Raisiossa nuorille tarjottiin vuoden 2025 aikana avointa nuorisotyötä, etsivää nuorisotyötä, työpajatoimintaa, pienryhmä- ja kerhotoimintaa. Nuorisotilatoimintaa järjestettiin nuortenkeskus Nopassa, Tikken nuokkarilla Tikanmaalla, sekä musiikkitala Pommarissa.

Nuorille on tarjottu ryhmätoimintaa, tapahtumia, leirejä ja retkiä. Nuorisotyöntekijät, etsivät nuorisotyöntekijät ja työpajaohjaajat osallistuivat alueelliseen verkostotyöhön nuorisotyössä. Nuorisolain 9§ mukainen ryhmä kokoontui yhdessä Naantalissa, Ruskon, Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten nuorisopalveluiden kanssa.

Vuoden 2025 aikana nuorisotyö teki tiiviisti yhteistyötä Ankkuriopettajan, poliisin Ankkuritiimin, ja muiden toimijoiden kanssa nuorten häiriökäytökseen puuttumiseksi. Toiminnalla ja yhteistyöllä saatiin tuloksia aikaiseksi.

Nuorisoyhdistyksille myönnettävät avustukset uudistettiin vuoden 2025 aikana. Uudenmuotoiset avustukset otetaan käyttöön vuoden 2026 haussa. Avustusuudistusta tehtäessä nuorisoyhdistyksiä kuultiin ja osallistettiin koko suunnitteluvaiheen ajan.

Nuodo-järjestelmään on kirjattu vuoden 2025 ajan kaikki nuorisotyön toimintaan osallistuneet nuoret. Jatkossa järjestelmän avulla on helppo vertailla vuosia keskenään sekä tehdä tietoperusteista suunnittelua toiminnan osalta.

Kesällä 2025 Nuortenkeskus Noppa oli avoinna muutamia kertoja myös heinäkuussa.

Nuorisotilojen toiminta

Nuortenkeskus Noppa oli avoinna arkisin kolmena päivänä viikossa. Toiminnan kohderyhmänä olivat 13–17-vuotiaat nuoret ja kävijöitä oli vuoden 2025 aikana 4704. Nopassa järjestettiin lisäksi toimintaa 18–29-vuotiaille nuorille aikuisille 1–2 kertaa viikossa. Vuoden 2025 aikana oli yhteensä 298 kävijää.

Nopan RaisioGaming e-sports -huone tarjoaa nuorille ohjattua pelitoimintaa sekä mahdollisuuden pelata myös omatoimisesti. Nopassa järjestettiin lanit (lähiverkkopelitapahtuma) joulukuussa. Vuoden 2025 aikana oli yhteensä 758 kävijää.

Nopassa toteutettiin erilaisia tapahtumia, kuten mm. Noppalive-musiikkitapahtumat ja Dicecon-tapahtuma. Pääosa tapahtumista oli ikärajattomia.

Tikanmaan nuokkari oli avoinna kaksi kertaa viikossa kevätlukukauden maanantaisin ja perjantaisin klo 14–20 ja syyslukukaudella maanantaisin ja torstaisin 14–18. Kesäkuussa nuokkari oli auki 5 kertaa, lisäksi tehtiin yhteinen retki keilaamaan. Kohderyhmänä olivat 4.–9.-luokkalaiset. Tilassa toimii myös lainavälinevarasto.

Nuorisotyöntekijät jalkautuivat muutamina perjantai-iltoina nuorten pariin kaupungille. Tapaamisilla toivottiin olevan myös ennaltaehkäisevä vaikutus alueella esiintyneeseen nuorten levottomaan käytökseen.

Perhekeskus Satelliitissa jatkui 3.–6.-luokkalaisten nuokkaritoiminta yhtenä iltana viikossa kevätkauden ajan, sekä kesäkuussa. Syksyllä toiminta loppui Satelliitin muutettua. Satelliitin tiloissa kerran viikossa järjestetty, ainoastaan tytöille tarkoitettu nuokkaritoiminta, monikulttuurinen tyttötyö jatkui 2025. Kesäkuussa toimintaa järjestettiin kaksi ensimmäistä viikkoa, lisäksi tehtiin retki Turun linnaan. Syksyllä toiminta muutti Valo-talon tiloihin Satelliitin muuton myötä. Ennen joululomaa tehtiin retki Super Parkiin. Tyttötyöllä halutaan mahdollistaa toimintaan osallistuminen myös tytöille, jotka eivät syystä tai toisesta halua, uskalla tai saa lupaa osallistua kaikille avoimeen toimintaan. Toimintaan on osallistunut niin kantasuomalaisia arempia tyttöjä, kuin eri kulttuuritaustoista olevia tyttöjä. Toiminta on tarkoituksella avointa kaikille taustasta riippumatta,

jotta tytöillä on mahdollisuus löytää uusia kavereita, vaikka erityisesti tavoittelemmekin toimintaan mukaan tyttöjä monikulttuurisella taustalla.

Kesäkuussa toteutettiin kesänuokkareita Nopassa viitenä päivänä viikossa. Ohjelmassa oli pelailua, grillailua ja mukavaa yhdessäoloa. Kävijöitä riitti koko kesäkuun ajalle, yhteensä 455 kävijää.

Musiikkitoiminta on tärkeä osa Raision nuorisotyötä. Viikoittain kokoontuva Pommarin bändikerho on tuttu vierailija erilaisissa tilaisuuksissa. Täysi-ikäisille suunnattua musiikkitoimintaa oli tarjolla viikoittain musapajassa sekä kaiken ikäisille Noppalive-illoissa. Vaisaaren yläkoulun Vaisrockin toteuttamiseksi tehtiin yhteistyötä koulun kanssa. Järjestyksessään neljäs musaleiri toteutettiin Kesärannan leirikeskuksessa yhteistyössä Naantalin nuorisopalveluiden kanssa.

Leirit, retket ja tapahtumat

Kesälomalla toteutettiin Kesärannan leirikeskuksessa päiväleirit kahdella eri viikolla 3.–6.-luokkalaisille sekä Action-yöleiri 10–14-vuotiaille nuorille. Talvilomalla helmikuussa järjestettiin talvileiri Nopassa 5.–7. luokkalaisille

Kesäkuussa sekä syyslomalla järjestettiin retket Särkänniemen ja Linnanmäen huvipuistoihin, talvilomalla järjestettiin lasketteluretki Himokselle.

Nuorisopalvelut olivat toteuttamassa ja mukana erikokoisissa tapahtumissa: Vaisrock, 7.luokkalaisten sekä lukion aloittavien ryhmäytyspäivät, 7. luokkien päihdeparkkitapahtuma, Taiteiden yö, Asunnottomien Yö, koulujen päätöspäivän jalkautuminen Naantaliin ja Raisioon, harrastemessut sekä Rekrymessut.

Isompana tapahtumana järjestettiin paikallinen con-tapahtuma Dicecon nuortenkeskus Nopassa

Kouluyhteistyö

Nuorisopassi, joka on Suomessa laajimmin käytössä oleva nuorten oma hyvinvointisovellus, oli käytettävissä kaikilla Raisiossa koulua käyvillä 7.–9.-luokkalaisilla. Sovelluksella pääsi mm. veloituskeikalle uimaan tai kuntosalille uintikeskus Ulpukaan, HC TPS:n peleihin, Museo Harkkoon sekä alennusta keilauksesta ja biljardista Raision keilailukeskuksesta.

Vaisaassa jatkoi nuorisotyöntekijä sekä yhteisöohjaaja. Nuorisotyöntekijä sekä yhteisöohjaaja ovat koulussa 3–4 päivää viikossa, keskittyen välituntitoimintaan, jalkautuen koulun käytävillä kohtaamaan nuoria ja keskustelemaan heidän kanssaan sekä tukemaan yksinäisiä-, arkoja- ja maahanmuuttajataustaisia oppilaita. Tehtäviin kuului oppitunteja välttelevien nuorien tukeminen ja tsemppaaminen takaisin tunneille tai eteenpäin tuen piiriin. Ulkovälitunnit olivat tärkeitä kohtaamispaikkoja, joissa nuorisotyöntekijät olivat mukana juttelemassa tai järjestämässä toimintaa. Lisäksi nuorisotyöntekijät ovat mukana teemapäivissä mm. gaalaillassa ja itsenäisyyspäivän juhlassa. Nuorisotyöntekijä osallistuu opiskeluhuoltoryhmään. Lisäksi nuorisotyöntekijät osallistuvat viikoittain yhteisöllisen tiimin palaveriin. Yhteistyö koulun kanssa on niin sujuvaa, että nuorisotyöntekijät mielletään osaksi koulun vakituista henkilökuntaa. Henkilökunta tietää hyvin mistä nuorisotyöntekijät voi tavoittaa matalalla kynnyksellä asiassa kuin asiassa.

Saimme AVin myöntämää hankeavustusta koulunuorisotyöhön Vaisaassa ja uudessa, vuoden 2026 alussa käyttöön otetussa Tiedonpuiston yläkoulussa. Koulunuorisotyöntekijän tehtävä painottuu kesään 2026 asti 9.luokkalaisten tulevaisuuskon vahvistamiseen ja itsetunnon tukemiseen nivelvaiheen aikana. Koulunuorisotyö sai omat tilat Tiedonpuistosta.

Nuorisotyön jalkautumista alakouluille jatkettiin. 2–3 nuorisotyöntekijää kävi koulujen pitkillä välitunneilla, kiertävässä järjestyksessä eri kouluilla. Tärkeimpinä tavoitteina oli kohdata erityisesti 5.–6.-luokan oppilaita, kuulla kuulumisia ja samalla tuoda nuorisotyöntekijöitä ja toimintaa tutummaksi kouluille ja oppilaille. Alakouluyhteistyön kehittämistä jatkettiin, ja nuorisotyö pääsi osallistumaan esim. koulujen vanhempainiltoihin.

Nuorisopalvelut järjesti 7.-luokkien ja aloittavien lukiolaisten ryhmäytymispäivät. 7.-luokat vierailivat myös Nopassa tutustuen tilaan ja nuorisopalveluiden toimintaan.

Nuorten vaikuttajaryhmät

Nuorisopalveluiden organisoima Lasten parlamentti kokosi 9.4. alakoulujen edustajat, kaupungin päättäjät ja henkilökunnan valtuustosalin kuulemaan ja keskustelemaan alakoululaisten toiveista ja ajatuksista raisiolaisten lasten asioista. Tilaisuuden yhteydessä oppilaita osallistettiin asukasbudjetointi-ideoiden jatkokehittämiseen.

Nuorisovaltuusto kokoontui vuoden aikana kymmenen kertaa. Kokoukset pidettiin pääasiassa Raision kaupungintalon valtuustosalissa. Kokousten lisäksi osallistuttiin lautakuntien ja työryhmien toimintaan aktiivisesti.

Nuorisovaltuusto on vuoden aikana pyrkinyt vaikuttamaan monipuolisesti nuorille tarjottavaan toimintaan, tavoitteenaan edistää raisiolaisten nuorten hyvinvointia. Kuntalaissa (410/2015) §26 sekä lasten- ja nuorten osallistumista ja kuulemista säättävässä nuorisolaissa (72/2006) §8 asetetut tavoitteet nuorten osallisuudesta ovat toteutuneet hyvin Raisiossa. Nuorisovaltuuston edustajat on kutsuttu kaikkien lautakuntien kokouksiin. Palaute lautakuntien ja nuorisovaltuuston yhteistyöstä on ollut positiivista. Nuorisovaltuusto on käynyt lautakuntien ajankohtaisia asioita läpi kokouksissaan.

Nuorisovaltuusto on vuoden 2025 aikana jättänyt kaupungille kolme aloitetta. Aloitetoiminnallaan nuorisovaltuusto pyrkii kohentamaan nuorten osallisuutta kaupungin päätöksenteossa.

Aloite 1: KiVa-koulu –mallista luopumiseksi ja Etelä-Karjalan malliin siirtymiseksi.

Aloite 2: kummivaltuutettutoiminnan aloittamisesta. Aloitteen tavoitteena on vakiinnuttaa Raisioon valtakunnallisesti jo laajalti käytössä oleva malli siitä, että toimintaa tukevat vapaaehtoiset kaupunginvaltuutetut.

Aloite 3: mopotallin perustamisesta Raisioon. Nuorisovaltuusto näkee, että mopotalli toimisi kohtaamispaikkana, se vähentäisi meluhaittaa asuinalueilla sekä tarjoaisi liikennevalistusta.

Nuorisovaltuusto on vuoden aikana kuullut asiantuntijoita sekä osallistunut erinäisiin suunnitteluihin:

- Liikenneturvan kouluttaja on kertonut liikenneturvan toiminnasta
- Nuorisovaltuusto osallistui soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelman valmisteluun
- Nuorisovaltuusto kuuli vuosina 2024–2025 Vaisaaren koulussa pidetystä Tanssikummi-pilottikokeilusta
- Ajankohtaiskatsastus raisiolaisten hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden kokonaisuuden edistämisestä hyvinvointikoordinaattorin toimesta
- Nuorisovaltuusto osallistui kaupunkistrategian valmisteluun
- Nuorisovaltuuston puheenjohtaja osallistui alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2026–2029 valmistelutyöpajaan

Kohdennettu nuorisotyö

Kohdennetun nuorisotyön tavoitteena on toteuttaa toimintaa huolen tai erityisen tuen kohteena oleville nuorille. Toiminnan painopisteenä on tarjota nuorille turvallinen aikuiskontakti sekä vertaisryhmä sosiaalisten taitojen vahvistamiseksi. Työmuotoja ovat pienryhmätoiminta, nuorten työpajatoiminta sekä etsivä nuorisotyö.

Pienryhmätoimintaa toteutettiin kerhotoimintana eri nuorisotiloissa. Kerran viikossa kokoontuvat ryhmät tekivät retkiä ja vierailuja sekä tutustuivat erilaisiin harrastuksiin.

Eri kohderyhmille suunnattuja pienryhmiä toimi kolme: Herrasmiehet (yläkouluikäiset), Torstai pojat (maahanmuuttajataustaiset nuoret), Satelliitti-group (2. asteen opiskelijat, osittain sateenkaarevaa toimintaa) kokoontui kevään ajan, syksyllä ryhmä siirtyi osaksi Torppa-toimintaa (nuorten aikuisten avoin ryhmätoiminta).

Nuorten työpajatoiminta

Vuoden 2025 aikana nuorten työpajan toimintaan osallistui 15 nuorta. Pajalle ohjautuminen vaikeutui OKM:n linjausten myötä. Näissä linjauksissa otettiin kantaa siihen, minkälaista palvelua AVI:n myöntämällä rahoituksella voidaan tuottaa.

Vuonna 2025 Raisiossa toimi vain yksi nuorten työpajayksikkö, Nuortentyöpaja Noppa. Pajalle ohjautui nuoria suurimmaksi osaksi koulutus sopimuksella Rasekosta. Nämä nuoret suorittivat yhteisiä tutkinnonosia pajaympäristössä ja osallistuivat myös pajan yhteisiin tekemisiin (liikuntatuokiot, ruuanlaitto ja erilaiset pajatyöt). Muutama nuori ohjautui työllisyysyksiköstä uravalmennukseen, mutta tämä yhteistyö jouduttiin lopettamaan, koska kävi ilmi, että uravalmennusta ei saa tuottaa AVI:n myöntämällä rahoituksella. Nuorten työpajasopimus oli myös vaihtoehto, jolla nuori voi pajalle tulla. Tämän sopimuksen kautta nuori ei kuitenkaan ole oikeutettu työmarkkinatukeen, joten ohjautuminen oli haastavaa.

Vuosi 2025 oli nuorten työpajalle haastava ja loppuvuonna tehtiin päätös, että nuorten pajatoiminta päättyy Raisiossa. Tähän päätökseen vaikuttivat suurelta osin OKM:n linjaukset, joiden seurauksena nuorten ohjautuminen pajalle olisi käynyt aina vain haastavammaksi.

Etsivä nuorisotyö

Etsivä nuorisotyö tarjosi toimintavuoden aikana yksilöllistä ohjausta, tukea ja toimintaa 16–29-vuotiaille nuorille. Toimintaa toteutti kaksi vakituista etsivää nuorisotyöntekijää. Lisäksi toiminnassa työskenteli yksi määräaikainen työntekijä seitsemän kuukauden ajan sekä yksi sijainen kahden kuukauden ajan. Lokakuussa Raisio aloitti kumppanuusyhteistyön Valo-Valmennus-yhdistyksen etsivän nuorisotyön kanssa. Kumppanuusyhteistyö vahvisti mm. yksilöohjausta, jalkautuvaa työtä sekä alueellista verkosto- ja vaikuttamistyötä.

Vuoden aikana etsivälle nuorisotyölle tuli yhteydenottopyyntöjä 90 nuoresta. 58 nuoren kanssa jatkettiin pidempikestoista yksilöohjauksen asiakkuutta. Nuoret ohjautuivat palveluun pääasiassa omalla yhteydenotolla tai ammatillisista oppilaitoksista (eronneet/keskeyttäneet opiskelijat). Lisäksi ohjautumisia tuli mm. sosiaali- ja terveystieteiden palveluista, Kelasta, työllisyyspalveluista, nuorisotoiminnasta, puolustusvoimista sekä siviilipalveluskeskuksesta. Noin 70 % yksilöasiakkaista oli miehiä.

Moniongelmaisuus ja nuorten heikko kiinnittyminen muihin palveluihin näkyivät osassa asiakkuuksista pitkäkestoisena ja intensiivisenä tuen tarpeena. Myös neurovähemmistöön kuuluvat nuoret olivat merkittävästi edustettuina etsivän nuorisotyön asiakaskunnassa.

Toiminnan vaikuttavuus perustui yksilölliseen, luottamukselliseen ja nuoren tarpeista lähtevään työotteeseen. Nuoria tuettiin palveluihin kiinnittymisessä, työ- ja opiskelupaikkojen hakemisessa sekä viranomaisasioiden hoitamisessa. Etsivä nuorisotyö toimi monissa tapauksissa nuoren ja viranomaisten välisenä tulkkina, mikä edisti palvelupolkujen sujuvuutta ja nuoren kokonaisvaltaista tukemista. Asiakkuuksien kesto vaihteli lyhytkestoisista tapaamisista useita kuukausia kestäneisiin prosesseihin. Yhteydenpito toteutui nuoren tarpeiden mukaisesti tapaamisina, viestittelynä ja puhelimitse.

Yksilötyön lisäksi etsivä nuorisotyö osallistui alueen tapahtumiin, seminaareihin, ammatillisiin lisäkoulutuksiin, kutsuntoihin, oppilaitosten infoihin, hyvinvointipäiviin ja ryhmätyksiin. Näiden toimintojen kautta kohdattiin yksilötyön ohella useita satoja nuoria. Verkostotyötä tehtiin aktiivisesti eri yhteistyötahojen sekä etsivän nuorisotyön alueellisen verkoston ja muiden ammattilaisten kanssa. Moniammatillisissa verkostoissa käsiteltiin ajankohtaisia ilmiöitä, nuorten palvelupolkujen haasteita sekä nuorilta saatua palautetta.

Ryhmätoimintoina järjestettiin viikoittain Etsivien aamukahvit, Lauantai-Noppa (kevätkausi) sekä syksystä alkaen Torppa-toiminta. Toiminta oli avointa ja maksutonta ja suunnattu pääasiassa täysi-ikäisille nuorille. Ryhmätoiminnot tukivat ehkäisevää päihdetyötä, vähensivät yksinäisyyttä ja tarjosivat matalan kynnyksen sosiaalista toimintaa. Toimintaan sisältyi myös kulttuurisia retkiä.

Etsivät nuorisotyöntekijät vastasivat lisäksi Aikalisä-toiminnasta, joka tarjoaa tukea asevelvollisuusikäisille nuorille aikuisille. Tukea tarjottiin ennen kutsuntoja, kutsunnoissa,

varusmies- tai siviilipalveluksen aikana sekä palveluksen päättyessä. Toiminta toteutettiin yhteistyössä puolustusvoimien, siviilipalveluksen, sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä asumiseen, toimeentuloon, opiskeluun ja työllistymiseen liittyvien palveluiden, Kelan ja Valtiokonttorin kanssa.

Toiminnan seurannassa ja arvioinnissa käytettiin etsivään nuorisotyöhön tarkoitettua PAR-asiakas- ja tilastointijärjestelmää (AVI/OKM) sekä Sovari-sosiaalisen vahvistumisen mittaria (Intory).

Etsivä nuorisotyö toteutettiin AVI:n/OKM:n linjausten ja nuorisolain mukaisesti, ja nuorilta sekä yhteistyöverkostolta saatu palaute oli myönteistä.

Nuorten kesätyöllistäminen

Nuorisopalvelut vastasivat kaupungin kesätyötoiminnan organisoinnista. Kesätyöpaikkoja oli yhteensä 63 kpl. Liikunta- ja nuorisopalveluiden työntekijät haastattelivat kaikki 175 työpaikkaa hakenutta nuorta. Työntekijät valittiin haastatteluiden perusteella.

Ystävyyskaupunkitoiminta ja kansainvälinen klubitoiminta

Ystävyyskaupunkiyhteistyössä oli haasteita. Vuorovuosille suunniteltu vierailu ei toteutunut, koska Saksan Elmshorn ei pystynyt lähettämään nuorten ryhmää Raisioon.

Kv-klubitoiminta jatkui koko vuoden, ryhmä koostui jatkavista ja toimintaan löytäneistä uusista nuorista. Kv-klubissa tutustuttiin eri maihin ja kulttuureihin mm. vierailijoiden, kokkailun ja tutustumiskäyntien merkeissä. Klubitoimintaan osallistui viikoittain kymmenkunta kansainvälisestä toiminnasta kiinnostunutta nuorta.

3. Talousarvion strategian ja sitovien tavoitteiden toteutuminen

3.1. Vapaa-aikalautakunta

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Kaupunkilaisten aktiivisuuden lisääntyminen kaikissa ikä- ja väestöryhmissä	Teemme poikkihallinnollista yhteistyötä toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Viestimme laadukkaasta toiminnasta aktiivisesti eri viestintäkanavissa.	Palvelujen käyttäjämäärät ja niiden kehitys.	Kulttuuripalveluiden, ohjattujen ryhmien sekä uintikeskus Ulpukan kävijämäärien hallittu kasvu.
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Palvelujen digitalisaation ja asukkaiden digiosaamisen lisääminen	Kehitämme ja otamme käyttöön digitaalisia ohjelmia ja palveluita, teemme digineuvontaa.	Käyttöön otetut palvelut, kansallinen E-kirjasto (K/E). Tilavarausjärjestelmä yhdistysten ja asukkaiden käytössä (K/E)	E-kirjasto käytössä. Timmi käytössä kaikissa vapaa-ajan toiminnoissa.
Jokaisella lapsella on mahdollisuus harrastamiseen	Hyvinvoinnin kokonaisvaltainen tukeminen ja polarisaatioon reagoiminen	Kehitämme poikkihallinnollista harrastamisen mallia, järjestämme kampanjoita ja tapahtumia eri kohderyhmille	Toimintaan osallistuvien määrä	92 % raisiolaisista lapsista ja nuorista harrastaa viikoittain. Tulos valtakunnan keskiarvoa parempi
Tiedon tehokas hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Vaikutusten ennakkoarviointi eli evaus toteutuu strategisten painopisteiden päätöksenteossa ja lapsivaikutusten arvioinnissa.	Arvioimme päätösten vaikutuksia raisiolaisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.	Evaus tehty kaupunkitasolla valituista painopisteistä osana päätöksentekoa (K/E)	Kyllä.

3.2. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma
Tasapainoinen talous	Pyrimme minimoimaan kasvunhallintaohjelman aiheuttamat palvelutason leikkaukset asiakkaille.	Kirjaston on lakisääteisesti maksuton palvelu, joka aineisto-, neuvonta-, tila- ja tapahtumatarjonnallaan palvelee kaiken ikäisiä raisiolaisia. Museon näyttelytoiminta ja yleisötyö toteutetaan kustannustehokkaasti ja ekologisesti.	Edellisvuoden käyttöasteen säilyttäminen palveluissa.	Kirjaston osalta lainaus nousi 2,5 % verrattuna v. 2024. Kirjaston järjestämien tapahtumien ja ohjausten määrä laski 10 %, mutta osallistujamäärä nousi 11 %. Raision museo Harkon kävijämäärä kasvoi lähes 40 % verrattuna edellisvuoteen ja kirjaston kävijämäärä kasvoi 16 %.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Kehitämme kulttuurikasvatussuunnitelma Elämyspolkua yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa.	Elämyspolun rakenteen uudistaminen ja toiminnan vakiinnuttaminen.	Käyttötilastot.	Elämyspolku päivitettiin vuoden aikana. Elämyspolku: kirjasto: 92 ohjausta, 2420 osallistujaa. Harkko: 58 ohjausta, 700 osallistujaa. Yhteiset tapahtumat 3, 793 osallistujaa. Varhaiskasvatus: kirjasto: 6 ohjausta. 61 osallistujaa. Harkko: 8 ohjausta, 188 osallistujaa. Toinen aste: kirjasto: 9 ohjausta, 158 osallistujaa.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Tuemme monipuolista lukemisen kulttuuria.	Vanhempien tukeminen lukuharrastuksen herättämisessä ja ylläpitämisessä. Kirjaston, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen lukutaitotyötä tukeva poikkihallinnollinen, opetussuunnitelmiin nojautuva yhteistyö.	Lasten tapahtumat, OKM:n tilastot, omakielisten palvelujen käyttö.	Lapsille ja perheille suunnattuja tapahtumia järjestettiin 60 ja niihin osallistui 2000 osallistujaa. Lasten ja nuorten kirjojen lainaus nousi 7,5 % ja muunkielisten kirjojen lainaus nousi 5 % v. 2024 verrattuna.
Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus harrastamiseen	Tarjoamme laadukasta kulttuurikasvatusta kaikille lapsille ja nuorille sosioekonomisesta taustasta riippumatta.	Kulttuurista hyvinvointia tukevan monipuolisen harrastustoiminnan vahvistaminen oppilaitoksissa, Raihassa ja kursseilla.	Taiteen perusopetukseen ja muuhun taidekasvatukseen osallistuvien lasten määrät. Lyhytkurssien, kerhojen ja työpajojen osallistujamäärät.	Musiikin taiteen perusopetukseen osallistui 53 raisiolaista lasta. Raision Nuorisosoittokunnassa oppilaita oli 13. Nuorisosoittokunnan RaiHa kerhoja järjestettiin lukuvuoden aikana 3 ja osallistujamäärä oli 30 lasta. Raisio-opiston järjestämään kuvataiteen perusopetukseen osallistui 85 lasta.

Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Ylläpidämme osaltamme aikuisväestön ja ikääntyvien kulttuurista hyvinvointia.	Eri yhteistyötahojen kanssa toteutettuja aikuisille ja ikääntyville suunnattuja säännöllisiä, yhteisöllisyyttä ja kotoutumista tukevia palveluja ja tapahtumia.	Palvelujen käyttö, osallistujat.	Ikääntyneet: senioritiistai 9 kertaa, osallistujia 94, kirjastokävely 8 kertaa, osallistujia 58. Maahan muuttaneet: ohjauksia ja tapahtumia 7, osallistujia 51. Muut ryhmäohjaukset 12 kertaa, osallistujia 98. Digineuvonta: 41 kertaa, osallistujia 149
Avoin ja kehittyvä toimintakulttuuri	Vahvistamme vetovoimaisia kulttuuripalveluja.	Kirjasto on kaikille avoin ja käytetyin kulttuuripalvelu. Museo tavoittaa kaupunkilaiset monipuolisella yleisötyöllä.	Käyttötilastot.	Aikuisille suunnattuja yleisötapahtumia (elokuvat, konsertit, kirjailijallisuustapahtumat, luennot) järjestettiin 57 kpl, osallistujia oli 2585. Harkossa pidettiin 80 yleisötilaisuutta (opastukset, luennot, työpajat), osallistujia oli 1800.
Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon	Kannustamme asukkaita omien tilaisuuksien ja tapahtumien järjestämiseen kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tiloissa.	Yhteistyö kulttuuriraadin, kulttuurifoorumin, kotoutumispalveluiden, vammais- ja vanhusneuvoston, nuvan jne. tahojen kanssa. Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen varattavien tilojen markkinointi, yhdistysyhteistyön kehittäminen tapahtumien viestinnässä.	Varattavien tilojen varausmäärät ja kävijät.	Kirjastotalon tilavaraukset: Tutkijahuoneet: 43 varausta, Kokouksetilat: 829 varausta (ml. kaupungin omat varaukset), Martinsali: 217 varausta (ml. kaupungin omat tilaisuudet). Tilavarausten kävijämääriä ei ole tilastoitu muuten kuin kaupungin toimien tapahtumien osalta.
Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon	Kuuntelemme asiakkaiden näkemyksiä palvelujen kehittämisessä.	Vakiintunut yhdistysyhteistyö, uudistunut avustusoikeus ja uuteen strategiaan pohjautuva toimintasuunnitelma.	Avustusoikeus, toimintasuunnitelma, kokoontumiset, asiakaskyselyn ka	Kirjaston tiimit ovat valmistelleet vuosittaiset toimintasuunnitelmat kaupunkistrategia huomioon ottaen. Kulttuuriavustusten uudistus aloitettiin yhteistyössä Kulttuurifoorumin kanssa. Kulttuurifoorumi kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa ja Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden asiakasraati Kulttuuriraati kokoontui viisi kertaa.

3.3. Liikunta- ja nuorisopalvelut

Strateginen kaupunkitasoinen tavoite	Toiminnallinen tavoite	Kärkitoimenpide	Mittarit	Toteuma
Monipuoliset liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet kaikenikäisille	Laadukkaat liikkumisen edellytykset.	Liikuntapaikkojen suunnitelmallinen kunnossapito vuodenajat huomioiden. Esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen. Ajantasainen viestintä eri kanavia hyödyntäen. Opastuksen kehittäminen liikuntapaikoille. Ajanvarausjärjestelmä asukkaiden käytettävissä. Jäähallitoiminta siirtynyt liikuntapalveluiden vastuulle.	KnowUrBiz - sähköinen huoltokirja liikuntapaikkojen huollon päivittäisessä käytössä (K/E), Esteettömyys- ja saavutettavuuskartoitukset toteutettu ja arvioitu yhdessä tilapalveluiden kanssa, opasteita lisätty (K/E), suunnitelmallinen viestintä toteutunut (K/E), Timmi -järjestelmä kaupunkilaisten käytössä (K/E). Jäähallien päivä- ja iltakäyttö lisääntynyt.	Sähköinen huoltokirja käytössä satunnaisesti. Esteettömyys ja saavutettavuus kartoitettu ulkoliikuntapaikkojen osalta sekä viety esteettömyyssovellukseen sekä tehty nettisivukuvailut. Opasteita lisätty. Suunnitelmallisuutta viestinnässä lisätty. Timmi kaupunkilaisten käytössä. Jäähallien päiväkäyttö lisääntynyt.
Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus harrastamiseen	Perheiden liikkumisen edistäminen, lasten ja nuorten monipuolisen harrastustoiminnan edistäminen painottuen nuoret, soveltava liikunta, maahanmuuttajat sekä liikuntaneuvonta.	Järjestämme perheliikunnan viikoittaisia tilaisuuksia erilaisille liikkujille. RaiHa (Raisio harrastaa) toiminta vakiintuu yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, painopiste yläkouluikäiset. Jatkamme yläkouluikäisten (7.–9.lk) Nuorisopassin käyttöä ja Personal trainer -toimintaa etsivän harrastustoiminnan, nuorisotyöntekijöiden ja koulun henkilöstön kanssa. Järjestämme liikuntaneuvontaa eri kohderyhmille, monipuolista loma-aikojen harrastus- sekä tapahtumatoimintaa.	92 % raisiolaisista lapsista ja nuorista harrastaa vähintään kerran viikossa itselleen mieluista asiaa. Lasten ja nuorten harrastusaktiivisuuden seuranta (kouluterveyskysely 4.–5. lk, 8.–9. lk). Järjestää liikkumisryhmiä urheiluseuratoiminnan ulkopuolella oleville (Hyte-kerroin indikaattori). Raisiolaisissa urheiluseuroissa ja nuorisoyhdistyksissä toimintaan osallistuvien määrän pitkäjänteinen seuranta. - Tavoitteena indikaattorilukujen kasvu.	92 % raisiolaisista lapsista ja nuorista harrastaa viikoittain. Tulos valtakunnan keskiarvoa parempi.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Motivoitunut, ammattitaitoinen henkilökunta	Toteutamme henkilökunnan kehittämispäivät 2 krt/vuosi ja toimialueemme kokoukset kuukausittain. Työhyvinvointi yhteisten tilaisuuksien jatkuva kehittämiskohde.	Toteutettu: K/E	Kyllä

Asukkaiden osallistaminen päätöksentekoon	Lasten, nuorten sekä ikäihmisten osallistaminen	Osallistamme oppilaita ja opiskelijoita kuulemalla heitä harrastustoiveista. Kokoamme ikäihmisiä liikuntaraatiin, nuoria nuorisovaltuustoon, lapsia lasten parlamenttitoimintaan sekä seuratoimijoita seuraparlamenttiin, nuoria nuorten seuraparlamenttiin. Nuorisotiloissa osallistetaan nuoria toiminnan kehittämiseksi. Toteutamme esteettömyyskartoitukset yhteistyössä vammaisneuvoston ja muiden asiantuntijoiden kanssa.	Toiminnan kehittämisessä sekä vaikutusten ennakoarviointi-prosessissa on kuultu kuntalaisia (Hyte - indikaattori). Kyllä/Ei	Liikuntaraati, nuorisovaltuusto, lasten parlamentti, seuraparlamentti ja seurafoorumi. Soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelman työstöön osallistettu kaikkia vaikuttajaryhmiä.
Kestävyyden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen toiminnassa ja päätöksenteossa	Olosuhteiden energiatehokkaat ratkaisut.	Kehitämme LED-valaistusta uusiin kohteisiin. Lainaamme liikunta- ja retkeilyvälineitä asukkaille.	Valaistuksien uusiminen, liikunta- ja retkeilyvälinelainaamo Timmistä varattavissa, keskeinen paikka, josta lainattavat välineet asukkaiden helposti noudettavissa.	Ihalan koulun kentän LED-valot. Retkeilyvälinelainaamo sekä perusopetuksen suksilainaamo käytössä Kerttulan liikuntakeskuksessa.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Nuorisotyö koulussa - yhteistyön vahvistaminen	Nuorisotyö tarjoaa toiminnallaan tukea nuorille koulun arjessa. Monikielisyys huomioidaan nuorisotyössä. Nuorisopalvelut tehostavat yhteistyötä koulun, kotoutumispalveluiden ja muiden nuorten parissa toimivien eri tahojen kanssa. Etsivä nuorisotyö ja työpajatyö tukevat alle 29-vuotiaita työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevia raisiolaisia nuoria. Työpajatoimintaa kehitetään ja TE2024 uudistuksen vaikutukset huomioidaan nuorten monialaisen tuen osalta. Yhteistyötä oppilaitosten kanssa tiivistetään	1. Kunnallisen nuorisotyön dokumentointijärjestelmä otetaan käyttöön 2. Nuorisotilojen ja toiminnan kävijämäärät 3. Nuorten palaute 4. Työntekijöiden itsearviointi 5. Uudet yhteistyötahot, Nuorisopassin kehittyminen 6. Kohdennetussa nuorisotyössä käytössä valtakunnalliset laatukriteerit.	1. NuoDo 2. Nuorisotilat: kävijälaskurit, 3. Nuorten palaute yhteistyössä Vaisaaren koulun henkilöstökyselyn kanssa (ulkopuolinen toteuttaja) 4. Työntekijöiden itsearviointi ei ole toteutunut. 5. Nuorisopassi jatkanut aikaisemalla toimintatavalla. 6. Kohdennetussa nuorisotyössä (Etsivä nuorisotyö) valtakunnalliset laatukriteerit.
Laadukas ja uudistuva varhaiskasvatus ja perusopetus	Lasten ja nuorten liikkumisen ja hyvinvoinnin yhteinen kehittäminen	Kehitämme poikkihallinnollista nivelvaiheen ylittävää työryhmää. Sovitamme yhteiset toiminnalliset tavoitteet ja käytänteet kaupunkitasolla päivittäisen liikkumisen edistämiseksi.	Valtakunnallinen nykytilan arviointi täytetään kaikissa varhaiskasvatusyksiköissä ja kouluissa vähintään joka neljäs vuosi.	Nykytilan arviointi toteutettu vuosittain Raision perusopetusyksiköissä sekä varhaiskasvatuksessa.

4. Käyttötalous

4.1. Taloudelliset tavoitteet

Ulkoiset määrärahat 2025 yhteenvetona

Kokonaismäärärahat (€)			
Vuosi	Menot	Tulot	Netto
TP2023	-4 167 505 €	1 250 194 €	-2 917 311 €
TP2024	-4 193 779 €	1 318 142 €	-2 875 637 €
TAM2025	-4 495 110 €	1 794 370 €	-2 700 740 €
TP2025	-4 236 245 €	1 823 590 €	-2 412 655 €

Tilinpäätöksen keskeisimmät poikkeamat talousarvioon nähden			
	TAM2025	TP2025	yli/alle
Toimintatulot (ulkoiset)	1 794 370 €	1 823 590 €	29 220 € 1,6 %
Tuloja kertyi talousarvioita enemmän 29 220 € (1,6 %). Uintikeskus Ulpukan pääsymaksutuotot olivat 9 % talousarviota paremmat, mutta jäähallin osalta talousarviosta jäätiin hieman.			
Toimintamenot (ulkoiset)	-4 495 110 €	-4 236 245 €	258 865 € -5,8 %
Lautakunnan talouden toteutuma oli reilusti talousarviota pienempi (258 865 €, 5,8 %). Henkilöstömenoja toteutui 90,7 %, mutta palveluostot ja materiaali menot ylittyivät jonkin verran.			

4.2. Käyttötalous

Käyttötalous ulkoiset (€) Hyvinvointi ja vapaa-aikalautak	TA 2025	TA-muutos 2025	TA+muutos 2025	Toteuma 2025	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	543 450		543 450	536 081,60	7 368,40	98,64 %
Maksutuotot	878 300		878 300	901 256,44	-22 956,44	102,61 %
Tuet ja avustukset	20 000	224 820	244 820	228 770,26	16 049,74	93,44 %
Vuokratuotot	66 800		66 800	82 159,66	-15 359,66	122,99 %
Muut toimintatuotot	61 000		61 000	75 322,08	-14 322,08	123,48 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 569 550	224 820	1 794 370	1 823 590,04	-29 220,04	101,63 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-2 558 037	-152 000	-2 710 037	-2 461 758,88	-248 278,02	90,84 %
Eläkekulut	-532 560	-41 250	-573 810	-492 768,39	-81 041,30	85,88 %
Muut henkilösivukulut	-82 936		-82 936	-99 205,79	16 270,28	119,62 %
Henkilöstökulut yhteensä	-3 173 532	-193 250	-3 366 782	-3 053 733,06	-313 049,05	90,70 %
Palvelujen ostot	-504 056	-31 570	-535 626	-586 702,00	51 076,00	109,54 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-380 242		-380 242	-398 185,71	17 943,71	104,72 %
Avustukset	-154 000		-154 000	-141 974,00	-12 026,00	92,19 %
Vuokrat	-41 300		-41 300	-45 371,42	4 071,42	109,86 %
Muut toimintakulut	-17 160		-17 160	-10 279,13	-6 880,87	59,90 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 270 290	-224 820	-4 495 110	-4 236 245,32	-258 864,79	94,24 %
TOIMINTAKATE	-2 700 740		-2 700 740	-2 412 655,28	-288 084,83	89,33 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-251 840		-251 840	-286 171,26	34 331,26	113,63 %
TILIKAUDEN TULOS	-2 952 580		-2 952 580	-2 698 826,54	-253 753,57	91,41 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 952 580		-2 952 580	-2 698 826,54	-253 753,57	91,41 %

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) Hyvinvointi ja vapaa-aikalautak	TA 2025	TA-muutos 2025	TA+muutos 2025	Toteuma 2025	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	543 450		543 450	536 081,60	7 368,40	98,64 %
Maksutuotot	1 044 175		1 044 175	1 080 166,04	-35 991,04	103,45 %
Tuet ja avustukset	20 000	224 820	244 820	228 770,26	16 049,74	93,44 %
Vuokrat	148 350		148 350	196 316,61	-47 966,61	132,33 %
Muut toimintatuotot	61 000		61 000	78 352,08	-17 352,08	128,45 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 816 975	224 820	2 041 795	2 119 686,59	-77 891,59	103,81 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-2 558 037	-152 000	-2 710 037	-2 461 281,68	-248 755,22	90,82 %
Eläkekulut	-532 560	-41 250	-573 810	-492 768,39	-81 041,30	85,88 %
Muut henkilösivukulut	-82 936		-82 936	-99 205,79	16 270,28	119,62 %
Henkilöstökulut yhteensä	-3 173 532	-193 250	-3 366 782	-3 053 255,86	-313 526,25	90,69 %
Palvelujen ostot	-804 455	-31 570	-836 025	-873 401,09	37 376,09	104,47 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-382 292		-382 292	-400 169,58	17 877,58	104,68 %
Avustukset	-154 000		-154 000	-141 974,00	-12 026,00	92,19 %
Vuokrat	-3 756 908		-3 756 908	-3 757 850,82	942,82	100,03 %
Muut toimintakulut	-17 160		-17 160	-10 279,13	-6 880,87	59,90 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 288 347	-224 820	-8 513 167	-8 236 930,48	-276 236,63	96,76 %

TOIMINTAKATE	-6 471 372		-6 471 372	-6 117 243,89	-354 128,22	94,53 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-251 840		-251 840	-286 171,26	34 331,26	113,63 %
TILIKAUDEN TULOS	-6 723 212		-6 723 212	-6 403 415,15	-319 796,96	95,24 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-6 723 212		-6 723 212	-6 403 415,15	-319 796,96	95,24 %

4.2.1. Yhteisten palveluiden tulojen ja menojen toteutumavertailu

Käyttötalous ulkoiset (€) Yhteiset palvelut	TA 2025	TA-muutos 2025	TA+muutos 2025	Toteuma 2025	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-15 300		-15 300	-19 331,76	4 031,76	126,35 %
Eläkekulut	-3 177		-3 177	-1 768,25	-1 408,89	55,66 %
Muut henkilösivukulut	-493		-493	-292,59	-200,07	59,39 %
Henkilöstökulut yhteensä	-18 970		-18 970	-21 392,60	2 422,80	112,77 %
Palvelujen ostot	-51 000		-51 000	-1 218,52	-49 781,48	2,39 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-132,37	132,37	
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-69 970		-69 970	-22 743,49	-47 226,31	32,50 %
TOIMINTAKATE	-69 970		-69 970	-22 743,49	-47 226,31	32,50 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						
TILIKAUDEN TULOS	-69 970		-69 970	-22 743,49	-47 226,31	32,50 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-69 970		-69 970	-22 743,49	-47 226,31	32,50 %

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) Yhteiset palvelut	TA 2025	TA-muutos 2025	TA+muutos 2025	Toteuma 2025	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-15 300		-15 300	-19 331,76	4 031,76	126,35 %
Eläkekulut	-3 177		-3 177	-1 768,25	-1 408,89	55,66 %
Muut henkilösivukulut	-493		-493	-292,59	-200,07	59,39 %

Henkilöstökulut yhteensä	-18 970	-18 970	-21 392,60	2 422,80	112,77 %
Palvelujen ostot	-51 650	-51 650	-2 241,34	-49 408,66	4,34 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			-132,37	132,37	
Avustukset					
Vuokrat					
Muut toimintakulut					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-70 620	-70 620	-23 766,31	-46 853,49	33,65 %
TOIMINTAKATE	-70 620	-70 620	-23 766,31	-46 853,49	33,65 %
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot					
TILIKAUDEN TULOS	-70 620	-70 620	-23 766,31	-46 853,49	33,65 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-70 620	-70 620	-23 766,31	-46 853,49	33,65 %

4.2.2. Käyttötalous, kirjaston ja kulttuurin tulojen ja menojen toteutumavertailu

Käyttötalous ulkoiset (€) Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	TA 2025	TA-muutos 2025	TA+muutos 2025	Toteuma 2025	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	5 350		5 350	10 914,09	-5 564,09	204,00 %
Maksutuotot	12 500		12 500	9 481,77	3 018,23	75,85 %
Tuet ja avustukset		9 070	9 070	11 711,49	-2 641,49	129,12 %
Vuokratuotot	41 600		41 600	47 586,65	-5 986,65	114,39 %
Muut toimintatuotot	61 000		61 000	48 326,77	12 673,23	79,22 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	120 450	9 070	129 520	128 020,77	1 499,23	98,84 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-948 720		-948 720	-854 777,36	-93 942,54	90,10 %
Eläkekulut	-198 477		-198 477	-175 500,42	-22 976,40	88,42 %
Muut henkilösivukulut	-30 822		-30 822	-34 657,68	3 835,20	112,44 %
Henkilöstökulut yhteensä	-1 178 019		-1 178 019	-1 064 935,46	-113 083,73	90,40 %
Palvelujen ostot	-210 322	-9 070	-219 392	-225 972,32	6 580,32	103,00 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-230 492		-230 492	-220 730,48	-9 761,52	95,76 %
Avustukset	-10 000		-10 000	-10 000,00		100,00 %
Vuokrat	-600		-600	-2 149,09	1 549,09	358,18 %
Muut toimintakulut	-11 660		-11 660	-4 983,50	-6 676,50	42,74 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 641 093	-9 070	-1 650 163	-1 528 770,85	-121 392,34	92,64 %
TOIMINTAKATE	-1 520 643		-1 520 643	-1 400 750,08	-119 893,11	92,12 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-32 917		-32 917	-47 402,49	14 485,49	144,01 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 553 560		-1 553 560	-1 448 152,57	-105 407,62	93,22 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 553 560		-1 553 560	-1 448 152,57	-105 407,62	93,22 %

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	TA 2025	TA-muutos 2025	TA+muutos 2025	Toteuma 2025	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	5 350		5 350	10 914,09	-5 564,09	204,00 %
Maksutuotot	12 500		12 500	9 647,77	2 852,23	77,18 %
Tuet ja avustukset		9 070	9 070	11 711,49	-2 641,49	129,12 %
Vuokrat	45 600		45 600	63 596,30	-17 996,30	139,47 %
Muut toimintatuotot	61 000		61 000	51 356,77	9 643,23	84,19 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	124 450	9 070	133 520	147 226,42	-13 706,42	110,27 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-948 720		-948 720	-854 300,16	-94 419,74	90,05 %
Eläkekulut	-198 477		-198 477	-175 500,42	-22 976,40	88,42 %
Muut henkilösivukulut	-30 822		-30 822	-34 657,68	3 835,20	112,44 %
Henkilöstökulut yhteensä	-1 178 019		-1 178 019	-1 064 458,26	-113 560,93	90,36 %
Palvelujen ostot	-282 455	-9 070	-291 525	-299 613,59	8 088,59	102,77 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-230 792		-230 792	-220 761,99	-10 030,01	95,65 %
Avustukset	-10 000		-10 000	-10 000,00		100,00 %
Vuokrat	-653 288		-653 288	-654 396,49	1 108,49	100,17 %
Muut toimintakulut	-11 660		-11 660	-4 983,50	-6 676,50	42,74 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 366 214	-9 070	-2 375 284	-2 254 213,83	-121 070,36	94,90 %
TOIMINTAKATE	-2 241 764		-2 241 764	-2 106 987,41	-134 776,78	93,99 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-32 917		-32 917	-47 402,49	14 485,49	144,01 %
TILIKAUDEN TULOS	-2 274 681		-2 274 681	-2 154 389,90	-120 291,29	94,71 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 274 681		-2 274 681	-2 154 389,90	-120 291,29	94,71 %

4.2.3. Käyttötalous, liikunta ja nuorison tulojen ja menojen toteutumavertailu

Käyttötalous ulkoiset (€) Liikunta- ja nuorisopalvelut	TA 2025	TA-muutos 2025	TA+muutos 2025	Toteuma 2025	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	538 100		538 100	525 167,51	12 932,49	97,60 %
Maksutuotot	865 800		865 800	891 774,67	-25 974,67	103,00 %
Tuet ja avustukset	20 000	215 750	235 750	217 058,77	18 691,23	92,07 %
Vuokratuotot	25 200		25 200	34 573,01	-9 373,01	137,19 %
Muut toimintatuotot				26 995,31	-26 995,31	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 449 100	215 750	1 664 850	1 695 569,27	-30 719,27	101,85 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-1 594 017	-152 000	-1 746 017	-1 587 649,76	-158 367,25	90,93 %
Eläkekulut	-330 906	-41 250	-372 156	-315 499,72	-56 656,02	84,78 %
Muut henkilösivukulut	-51 620		-51 620	-64 255,52	12 635,15	124,48 %
Henkilöstökulut yhteensä	-1 976 543	-193 250	-2 169 793	-1 967 405,00	-202 388,11	90,67 %
Palvelujen ostot	-242 734	-22 500	-265 234	-359 511,16	94 277,16	135,54 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-149 750		-149 750	-177 322,86	27 572,86	118,41 %
Avustukset	-144 000		-144 000	-131 974,00	-12 026,00	91,65 %
Vuokrat	-40 700		-40 700	-43 222,33	2 522,33	106,20 %
Muut toimintakulut	-5 500		-5 500	-5 295,63	-204,37	96,28 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 559 227	-215 750	-2 774 977	-2 684 730,98	-90 246,13	96,75 %

TOIMINTAKATE	-1 110 127		-1 110 127	-989 161,71	-120 965,40	89,10 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-218 923		-218 923	-238 768,77	19 845,77	109,07 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 329 050		-1 329 050	-1 227 930,48	-101 119,63	92,39 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 329 050		-1 329 050	-1 227 930,48	-101 119,63	92,39 %

Käyttötalous ulkoiset ja sisäiset (€) Liikunta- ja nuorisopalvelut	TA 2025	TA-muutos 2025	TA+muutos 2025	Toteuma 2025	Poikkeama	Käytön %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	538 100		538 100	525 167,51	12 932,49	97,60 %
Maksutuotot	1 031 675		1 031 675	1 070 518,27	-38 843,27	103,77 %
Tuet ja avustukset	20 000	215 750	235 750	217 058,77	18 691,23	92,07 %
Vuokrat	102 750		102 750	132 720,31	-29 970,31	129,17 %
Muut toimintatuotot				26 995,31	-26 995,31	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 692 525	215 750	1 908 275	1 972 460,17	-64 185,17	103,36 %
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-1 594 017	-152 000	-1 746 017	-1 587 649,76	-158 367,25	90,93 %
Eläkekulut	-330 906	-41 250	-372 156	-315 499,72	-56 656,02	84,78 %
Muut henkilösivukulut	-51 620		-51 620	-64 255,52	12 635,15	124,48 %
Henkilöstökulut yhteensä	-1 976 543	-193 250	-2 169 793	-1 967 405,00	-202 388,11	90,67 %
Palvelujen ostot	-470 350	-22 500	-492 850	-571 546,16	78 696,16	115,97 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-151 500		-151 500	-179 275,22	27 775,22	118,33 %
Avustukset	-144 000		-144 000	-131 974,00	-12 026,00	91,65 %
Vuokrat	-3 103 620		-3 103 620	-3 103 454,33	-165,67	99,99 %
Muut toimintakulut	-5 500		-5 500	-5 295,63	-204,37	96,28 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 851 513	-215 750	-6 067 263	-5 958 950,34	-108 312,77	98,21 %
TOIMINTAKATE	-4 158 988		-4 158 988	-3 986 490,17	-172 497,94	95,85 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-218 923		-218 923	-238 768,77	19 845,77	109,07 %
TILIKAUDEN TULOS	-4 377 911		-4 377 911	-4 225 258,94	-152 652,17	96,51 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 377 911		-4 377 911	-4 225 258,94	-152 652,17	96,51 %

4.3. Nettobudjettiyksiköt

4.3.1. Uintikeskus Ulpukka

Nettobudjettiyksikkö: Uintikeskus Ulpukka

	2025 tavoite, €	toteutuma, €
toimintatulot=rahatulot	818 000,00	891 794,35
toimintamenot=rahamenot+sisäiset menot	-1 798 619,00	-1 840 947,05
toimintakate	-980 619,00	-949 152,70
poistot	12000	10020,87
sisämyynti	165875	178 608,60
yli/alijäämä	-802 744,00	-760 523,23

Nettobudjettiyksikön neton saavuttaminen sallii ulkopuolisen tulorahoituksen ylityksen sekä vastaavan suuruisen rahamenojen lisäyksen ilman valtuuston käsittelyä.

Kustannuspaikka 431030

4.3.2. Jäähalli

Nettobudjettiyksikkö:		Jäähalli	
	2025 tavoite, €	toteutuma, €	
toimintatulot=rahatulot	436600	400 317,70	
toimintamenot=rahamenot+sisäiset menot	-744096	-794 854,89	
toimintakate	-307 496,00	-394 537,19	
poistot	0	0	
sisämyynti	41 550,00	38 773,17	
yli/alijäämä	-265 946,00	-355 764,02	

Nettobudjettiyksikön neton saavuttaminen sallii ulkopuolisen tulorahoituksen ylityksen sekä vastaavan suuruisen rahamenojen lisäyksen ilman valtuuston käsittelyä.

Kustannuspaikka 431060

5. Kirjallinen selonteko listatuista kokonaisuuksista

5.1. Olennaiset muutokset lautakunnan tuloperusteissa ja tehtävissä vuonna 2025

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan tuloperusteissa ja tehtävissä tapahtui muutos jäähallin siirtyessä kokonaan omaksi toiminnaksi toimintavuonna 2025.

5.2. Tiivistelmä merkittävistä poikkeamista tilinpäätösvuoden 2025 kaupunginvaltuustossa hyväksyttyyn talousarvioon (TAM2025) verrattuna

Tulot:

Tuloja kertyi talousarvioita enemmän 29 220 € (1,6 %). Uintikeskus Ulpukan pääsymaksutuotot olivat 73 794 € (+9,0 %) talousarviota isommat, vastaavasti jäähallin tulojen toteutuma oli 36 282 € (-8,3 %) alle talousarvion.

Menot

Lautakunnan talouden toteutuma oli reilusti talousarviota pienempi (258 865 €, 5,8 %). Henkilöstömenoja toteutui 90,7 %. Palveluostot ja materiaalienot ylittyivät jonkin verran, mutta kokonaisuus jäi alle talousarvion.

5.3. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä lautakunnan toiminnan ja talouden näkökulmasta

Vuonna 2025 valtion liikuntapaikkarakentamisen rahoitusta leikattiin noin 9,5 miljoonaa euroa, mikä heikensi yleisesti kuntien mahdollisuuksia toteuttaa suunniteltuja investointeja. Vuoden 2026 talousarviossa leikkaus pieneni selvästi, 2,4 miljoonaa euroon, ja liikunnan kokonaismäärärahoihin lisättiin noin 3 miljoonaa euroa. Tämä vakautti tilannetta ja paransi kuntien edellytyksiä jatkaa investointien valmistelua, vaikka rahoitustaso on edelleen aiempia vuosia matalampi.

Vuonna 2025 Raison nuorten työpajatoiminta lakkautettiin, koska valtakunnalliset linjaukset kavensivat merkittävästi toimintaa, joka on valtionavustuksella toteutettavissa. Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä aluehallintovirastojen uudistukset poistivat avustusten piiristä keskeisiä työmuotoja, kuten kuntouttavan työtoiminnan, sosiaalisen kuntoutuksen, uravalmennuksen ja oppilaitosten vastuulle kuuluvat oppimisen tukitoimet. Lisäksi matalan kynnyksen pajatoiminta olisi edellyttänyt nuorilta työpajasopimuksia ilman oikeutta työmarkkinatukeen, mikä teki osallistumisesta käytännössä mahdotonta. Toiminnan jatkaminen ei ollut taloudellisesti eikä toiminnallisesti perusteltua.

Raison kaupunki suuntasi toimintansa uudelleen vahvistamalla etsivää nuorisotyötä ja käynnistämällä Ohjaamo-mallista palvelua yhteistyössä TE-palveluiden ja naapurikuntien kanssa. Ohjaamotoiminta tarjoaa nuorille kokonaisvaltaista tukea koulutukseen, työllistymiseen ja arjenhallintaan ilman työpajatoimintaan liittyviä rahoituksellisia rajoitteita, ja vastaa siten paremmin muuttuneeseen valtakunnalliseen ohjaus- ja palvelurakenteeseen.

6. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta

Lautakuntatasolla seurataan talousarvion ja tavoitteiden toteutumista kuukausittain Menojen ja tulojen hyväksymisjärjestelyt ovat toimivat. Asiantarkastajat, hyväksyjät ja varahyväksyjät on määritetty. Yksiköiden johtajat hyväksyvät menot ja tulot.

6.1. Johtamistapa ja organisaatiokulttuuri

Sivistysjohtajan ja muiden tilivelvollisten sekä esihenkilöiden tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta palvelualueellaan ja raportoida niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuuden valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle. Hallintosäännössä määritellyt vastuut johtamisen ja toiminnan kannalta ovat selkeitä. Tehtäväkuvat toimialalla on pääosin päivitetty. Henkilöstön perehdytyksestä ja varahenkilöjärjestelystä vastaa kukin palvelualue osaltaan palvelualuejohtajan johdolla.

Liikunta- ja nuorisopalveluiden osalta toimenkuvat sekä esihenkilöiden varahenkilöt nimetty. Koko henkilöstön yhteiset palaverit toteutettiin kerran kuukaudessa hybriditoteutuksena sekä liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden omat palaverit pidettiin viikoittain/joka toinen viikko. Koko työyhteisön yhteisiä kehittämisspäiviä toteutettiin kaksi.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa on nimetty esihenkilöiden varahenkilöt. Koko henkilöstön yhteisiä palaveriteita pidetään joka toinen viikko, samoin kirjaston tiiminvetäjien kokouksia. Tiimit pitävät omia palaveriteita säännöllisesti. Kirjastossa toteutettiin koko henkilökunnan ja tiiminvetäjien kehittämisspäivät sekä tiimien omia kehittämissiltapäiviä. Kirjaston ja museon henkilökunnalle pidettiin yhteinen tyhy-päivä ja museon henkilökunta teki yhden opintomatkan.

6.2. Kokonaisvaltainen riskienhallinta

Lautakunta vastaa toimialan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta ja raportoi keskeiset johtopäätökset kaupunginhallitukselle. Talouden toteumat ja tiedot toiminnan toteutumisesta ja muutoksista toiminnassa tuodaan säännöllisesti sivistys- ja hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakuntaan käsiteltäviksi. Toiminnan suunnittelu on pitkäjänteistä ja ajantasaiseen tietoon perustuvaa. Talouden seuranta on jatkuvaa, samoin henkilöstön työhyvinvoinnin seuranta. Yksiköillä on ajantasaiset kriisi- ja turvallisuussuunnitelmat, jotka on päivitetty. Poikkeusoloihin varautumista on harjoiteltu. Käytössä on toimiva väkivaltatilanteiden, onnettomuuksien ja läheltä piti –tilanteiden ilmoitusjärjestelmä työsuojeluun. Henkilöstölle on järjestetty ensiapu- ja alkusammutuskoulutusta.

Riskien tunnistamista ja arviointia on tehty tapahtumissa. Tilojen pelastussuunnitelmat ovat ajan tasalla. Vartiointipalvelu toimii työntekijöiden työturvallisuuden varmistamiseksi uintikeskus Ulpukassa, Kerttulan liikuntahallissa sekä nuorisokeskus Nopassa valittujen päivien osalta.

Kirjastotalossa on käytössä päivittäinen vartiointipalvelu, omatoimialueella myös elektroninen hälytysjärjestelmä. Kirjastotalossa on järjestetty säännölliset turvakävelyt.

6.3. Johdon ja esihenkilöiden valvontatoimenpiteet

Lautakuntatasolla seurataan talousarvion ja tavoitteiden toteutumista kuukausittain kirjanpito-ohjelman raporteilla. Johtoryhmän tasolla talousarvion toteutumista seurataan toistuvasti.

Palvelutarvetta ja henkilöstörakennetta ja sen muutostarpeita tarkastellaan johtoryhmätasolla ja palvelualueittain säännöllisesti. Kehityskeskustelut käydään vuosittain henkilöstön kanssa. Työhyvinvointikartoituksia tehdään työyksiköissä säännöllisesti. Toimipaikoilla on toteutettu riskienkartoitukset ja tehty tarvittavat toimenpiteet työterveyden ja AVI:n tarkastusten täydennyspyyntöjen toimeksiantoina.

6.4. Seuranta ja arviointi

Toimialajohtaja ja talouspäälikkö huolehtivat toimintatulojen ja –menojen kertymisen ja kehityksen seurannasta, sekä palvelualuejohtajat valvovat omia yksikköjään. Toiminnan riskien seurantaan osallistuvat kaikki yksiköissä työskentelevät palvelualuejohtajien johdolla. Talousarvion toteutumista seurataan säännöllisesti niin johtoryhmässä kuin lautakunnassa.

Palvelualuejohtajat hyväksyvät menot ja tulot, laskujen hyväksyjistä on tehty sivistysjohtajan päätös, hyväksymisjärjestelyt ovat toimivat.

Kirjaston, Raision museo Harkon, Ulpukan ja liikuntahallin kassat tarkastetaan vuosittain, tarkastukset on suoritettu tilivuoden aikana.

6.5. Raportointi ja viestintä

Lautakuntien raportoinnissa seurataan valtuuston laatimaa talousarvion ohjeistusta. Palvelualuejohtajat, sivistysjohtaja ja talouspäälikkö vastaavat viestinnästä ja raportoinnista sovituin käytäntein niin talouden kuin toiminnan osalta. Sivistys- ja vapaa-aikatoimialan johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti. Henkilöstö ja tiimipalavereja järjestetään säännöllisesti. Johtoryhmässä on mukana henkilöstön edustus.

Vuoden aikana julkaistiin kaksi liikunta- ja nuorisopalveluiden toiminnan kokoavaa julkaisua, joita jaettiin asukkaille eri kanavien kautta. Liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden kehittämispäivissä arviointiin toimintasuunnitelman toteutumista puolen vuoden aikajänteellä sekä tarvittavia toimenpiteitä toimintavuoden onnistumisen varmistamiseksi.

Kirjastossa ja kulttuuripalveluissa seurataan säännöllisesti toimintasuunnitelmaa. Kirjaston viestintätiimi kokoontuu säännöllisesti ja se hoitaa kaikki kirjaston tapahtumiin liittyvän viestinnän itsenäisesti eri kanavissa. Myös museo viestii aktiivisesti näyttelyistä ja tapahtumista eri kanavissa ja uutiskirjeessä. Vuoden aikana julkaistiin kaksi kirjasto- ja kulttuuripalveluiden yhteistä Kulttuuria Raisiossa -tapahtumaesitettä.

7. Riskienhallinta-arvio vuodelta 2025

Riski	Riskin kuvaus ¹	(T) ²	(S) ³	Riski-luku (T*S)	Toimenpiteet ⁴	Toteuma 2025 ja arvio tulevasta
Omaisuuuden tuhoutuminen tai sen arvon menetys	Materiaalin, aineiston tai kaluston tuhoutuminen tai häviäminen.	1	2	2	Lukitseminen, seuranta vakuuttaminen, valvonta.	Riski ei toteutunut, riskiarvio ennallaan.
Vahingon aiheuttaminen omaisuudelle, henkilöille tai toiminnalle	Asiakkaalle aiheutetut vahingot	1	2	2	Vakuuttaminen, valvonta, henkilöstön riittävä osaaminen, turvallisuussuunnitelmat tilannekohtaisesti.	Riski ei toteutunut, riskiarvio ennallaan.
Palvelutuotannon keskeyttämiseen tai vajaaseen toimintaan liittyvät riskit.	Kirjaston, Uintikeskus Ulpukan, Jäähallin tai Kerttulan liikuntahallin toiminnan keskeytyminen.	1	2	2	Säännöllinen huolto, henkilöstön ammattitaito, valvonta.	Riski ei toteutunut, riskiarvio ennallaan.
Teknologiaan ja tietohallintoon liittyvät riskit	Järjestelmien toimimattomuus lopettaa palvelujen tarjoamisen.	1	2	2	Ajantasaiset, päivitettyt järjestelmät ja tietomurtojen esto.	Riski ei toteutunut, riskiarvio ennallaan.
Henkilöstöön liittyvät riskit	Avainhenkilö-, työtapaturmariski tai henkisen kuormittumisen riski.	3	2	6	Varahenkilöjärjestelmä, työsuojelu, ennaltaehkäisevä työterveydenhuolto ja työnohjaus.	Riski toteutui osaksi, varahenkilöjärjestelmää käytettiin, riskiarvio ennallaan.

¹ Lyhyt sanallinen kuvaus riskin syistä ja todennäköisistä seurauksista

² Todennäköisyysluokka 1-6

³ Seurausluokka 1-6

⁴ Toimenpiteet riskin eliminoinniksi/pienentämiseksi/hallinnoimiseksi

8. Investoinnit

Vapaa-aikalautakunta	TA2025	TP2025	Erotus	Toteutuma-%
Retkeilyreittien kehittäminen	0 €	750,23 €	750,23	
Friisilän navetan kalustaminen	0 €	13,76 €	13,76 €	
Uintikeskus Ulpukan kuntolaitteiden uusiminen	60 000 €	59 311,92 €	-688,08 €	98,9
Kerttulan liikuntahallin LED- taulu	50 000 €	49 780,08 €	-219,92 €	99,6
Yhteensä	110 000 €	109 855,99 €	-144,04 €	99,9